

ANGOLA

MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN
19e jrg. - nr. 150 - FEBRUARI 1976

vrede

"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER
PUBLICITEIT :

Onderbergen 51 - 9000 Gent

Prk. : 000-0956015-80 - Vrede v.z.w. - 9000
tel. 091/23.82.52 Gent

LEESGELD :

250 fr. per jaar - 25 fr. per nummer

Steunabonnement : 500 fr.

Verantwoordelijke uitgever :

Michel Vanderborght

Echel 6

9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve,
Nadine Crappé, Paul Wagemans,
Chantal De Smet, Jules Verhelst
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire, Jan
Verwest, Bob Wolstijn, Wilfried De
Vlieghere, Elie Elia, Brigit te Van Maele

REDACTIESECRETARIS

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegenen die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

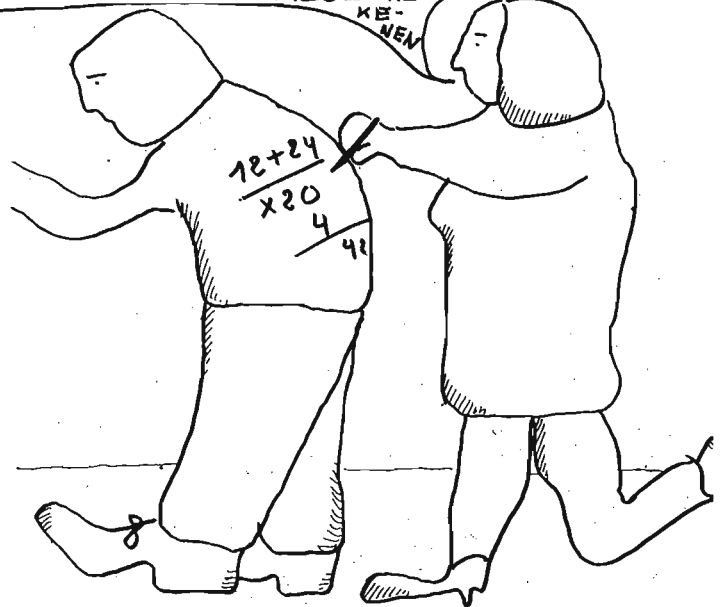
De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegenen die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

DRUKKERIJ

Gakko - Gent.

«VREDESFONDS» werd verschoven naar
de volgende maand. TOCH KAN MEN OP
«VREDE»RE-

UIT DE INHOUD

- Voorpagina : GOAL

EDITO 3

BETRAND RUSSELL-TRIBUNAAL 4

BINNENLAND 5

EUROPA

- SOVJET-UNIE : Consumentenproblemen in de Sovjet-Unie-
Toon Colpaert 7
Het graan dat wij kopen - Wladimir Lomeiko 8
Over de landbouw in de U.S.S.R. - Wilfried De Vlieghere 9

ZUID-AMERIKA

- ARGENTINIE : De Chileense geschiedenis wordt nog eens
overgedaan - B.V.M. 11
Is een staatsgreep nog nodig ? - B.V.M. 12
- COLOMBIA : Escalade van extreem rechts in Colombia -
B.V.M. 13
- PERU : Peru is niet bepaald zacht met Chileense vluchtelingen 13
- URUGUAY : Invoering van dwangarbeid in Uruguay 14

EVEN UW AANDACHT VOOR . . . Suriname - Theo Bailleul 14

DOKUMENT

- Angola : Geen tweede Zaire ! - Filip De Paepe 15
- Zuid-Afrika's Bantoestans - R. Morlion 17

ZUID-OOST-AZIE

- VIETNAM : De hereniging van Zuid en Noord-Vietnam : het
"gewurgde" land ? - Paul Wagemans 20

AFRIKA

- TANZANIA : Afrikaans socialisme in Tanzania. Reisindrukken
Mark Deneer, Anjes Van Acker en Erik Van Den Heede 23

CENTRAAL AMERIKA

- CUBA : Het eerste Congres van de Communistische Partij van
Cuba - F. Tack 26

PUBLICATIE - Jo De Schuyter 28

ALGEMEEN

- 30 jaar bewapeningswedloop 29
- Gedicht : Wim Roos 31

ILLUSTRATIES VAN :

Brasser (30), Elie Elia (2,5,10,30), Karlos (15), F. Lercano (28),
G.S. (4) en Jan Verwest (14).

Het zandmannetje.

In de internationale pers werd de laatste tijd nogal wat ruchtbaarheid gegeven aan een uiteenzetting die onze minister Paul Vanden Boeynants heeft gegeven voor de Kristelijke werkgevers. De 'Libre Belgique' heeft voor haar interview met de minister van Landsverdediging de veelzeggende titel "Eén-richtingsontspanning" gekozen.

De gedachtengang van de minister komt op het volgende neer. Europa moet niet alleen streven naar een politieke eenmaking maar eveneens naar een militaire eenmaking. Waarom ? Europa kan zich niet langer permitteren om onder de atoomparaplu van de USA te verblijven nu blijkt dat de door de USSR voorgestane ontspanning slechts een illusie is. De kans is trouwens groot dat de USA haar militaire steun aan Europa ontzegt. Europa toont niet de vereiste bereidheid tot zelfbewapening, zelfs niet tot het leveren van een grotere bijdrage in de Amerikaanse militaire inspanning in Europa. De NAVO-leden zouden hun militaire uitrusting verwaarlozen, alsmede de agressiviteit en het expansionisme van de USSR over het hoofd zien. Waarom ? Ze geloven in de ontspanning en de zinloosheid van de militaire uitgaven. (Deze gedachtengang reconstrueerden we uit gegevens die in de International Herald Tribune verschenen. Wat volgt komt uit de Libre Belgique.) De minister verwijst dan naar Hitler, die het ook altijd over ontspanning had. Hij verwijst naar het Sowjet expansionisme in Angola en het gevaar voor de Kaap-route. De opstanden van Berlijn en Praag worden door hem aangehaald. Hij herinnert aan de redevoering van Soljenitsin voor de Amerikaanse vakbonden. Hij beschrijft in detail de vernietiging van hersencellen bij opposanten in de Sowjet psychiatrische klinieken. Tenslotte maakt hij een vergelijking tussen het verhaal van de tijger en het mooie meisje en de kommunistische partijen en de socialistische partijen. (het mooie meisje werd opgevreten door de glimlachende tijger met de grote tanden).

Hoewel wij niet wensen in te gaan op verhaaltjes van mooie meisjes en tijgers maken wij ons toch de bedenking of de geschiedenis niet aantoont dat het volk altijd het mooie en naieve meisje is geweest en de militairen de tijger, die verdorie goed wist wat hij zei en niet zei.

Het is duidelijk dat hier een sfeer van veiligheidspaniek wordt geschapen. Doel : de bewapening stimuleren ! Wie heeft daar baat bij ? Zoals zou moeten blijken uit de woorden van de minister : de man van de straat, het volk. De geschiedenis bewijst dat dit een foutieve bewering is. Dat deze overtuiging fout is blijkt zeker vandaag. We citeren uit het dossier omtrent bewapening en ontwapening van Pax Christi Vlaanderen : "Wie de huidige defensiebegroting kan verkopen als VEILIGHEID is een handig redenaar die het hele volk de mist in praat om hen daar eieren voor citroenen te verkopen. of waanzin voor weiligheid." (p. 21).

Het einde van de XXe eeuw is een tijdvak waarin het voortbestaan van de wereld op het spel staat. Vandaag is het een klein kunstje om de ganse wereld op te blazen en dat hebben wij te danken aan diegenen die steeds maar argumenteerden dat bewapening de beste garantie voor de veiligheid was. Dat moet men steeds goed voor ogen houden om de werkelijke draagwijdte van de begrippen ontspanning en vreedzame samenwerking te begrijpen. Het betreft een poging om met beschaafde middelen conflicten te vermijden of op te lossen.

Het belang van de gewone mens is niet gediend met steeds verder gaande bewapening. Ons inziens is de Kaap-route geen garantie voor het welzijn en de welstand van de Belgische bevolking wanneer deze route met de wapens moet worden verdedigd. Slechts een politiek van samenwerking, tegen alle machtsoverheersing in, kan op lange termijn de welstand en het welzijn van de wereldbevolking mogelijk maken.

Ontspanning en vreedzame samenwerking betekent niet zomaar eens vlug de wapens neerleggen en elkaar zoentjes toewerpen. Het is een proces dat hoofdzakelijk bestaat in een aftasten van elkaars bereidheid tot vreedzame samenwerking. Het is een zoeken van die voorwaarden die voor de wereldbevolking welstand en welzijn kunnen bieden. Een eerste vereiste is de bereidheid opbrengen om aan ontspanning en vreedzame samenwerking te beginnen. Wat onze minister doet, is blijk geven die bereidheid niet te bezitten. Hij kan dat slechts argumenteren door op een zeer laag niveau argumenten naar de publieke opinie te slingeren. (bijvoorbeeld : zoals de Sowjet economie is een totale mislukking, het is zelfs geen agrarisch land, het richt zich slechts op bewapening). Dat moge als bewijs gelden dat het éénrichtingsverkeer inzake ontspanning eerder aan het Westen (dus : de Navo) te wijten is dan aan de USSR

BELGISCH KOMITEE BERTRAND RUSSELLTRIBUNAAL.

Op 18 januari 1975 veroordeelde het Russell-tribunaal de verkrachting van de rechten van de mens en de rechten van de volkeren in Zuid-Amerika. Het tribunaal stelde de Verenigde Staten van Amerika en de multinationale ondernemingen hiervoor op de eerste plaats verantwoordelijk.

In de loop van dit jaar hebben meerdere commissies en studiegroepen hun werk voortgezet, teneinde een derde en laatste zitting voor te bereiden die zal plaatsgrijpen te Rome van 10 tot 17 januari 1976.

De eerste en tweede zitting.

De eerste zitting van het Russell-tribunaal II vond plaats in Rome van 30 maart tot 6 april 1974. De regeringen van Brazilië, Chili, Uruguay en Boliviaë werden er schuldig bevonden aan "ernstige, herhaalde en systematische schending van de rechten van de mens" op een dergelijke schaal dat ook "misdaad tegen de mensheid" bewezen werd geacht.

In Rome was gebleken dat de onderdrukking van elke vorm van oppositie geplaatst diende te worden in een breder sociaal-ekonomisch kader. Dat was het voorwerp van de zitting in Brussel van 11 tot 18 januari 1975. In de uitvoerig gemotiveerde uitspraak wordt vastgesteld dat de USA en de multinationale ondernemingen met de medeplichtigheid van de heersende klassen in Latijns-Amerika zich permanent in de binnenlandse aangelegenheden mengen om voor zichzelf de grootste winsten en de strategische overheersing veilig te stellen. Het tribunaal veroordeelde zeer scherp de systematische plundering van de natuurlijke rijkdommen en de repressie tegen de arbeiders die onderbetaald zijn, in onmenselijke omstandigheden moeten werken en hun syndikale rechten opeisen. De multinationale ondernemingen werden er ook van beschuldigd uitsluitend produkten te fabriceren die gericht zijn op de buitenlandse markt en op de behoeften van de bevoorrechte klassen.

Tenslotte veroordeelde het tribunaal de tussenkomsten van de regering van de Verenigde Staten in het politieke en ekonomische leven van de landen van Latijns-Amerika en haar aktieve steun aan de multinationale ondernemingen, waarbij het geval van Chili het duidelijkst is, zonder echter alleen te staan.

De derde zitting te Rome.

Men wil in deze sessie een synthese maken van het onderzoek naar de repressie in Latijns-Amerika.

Daarom wil men een aantal fenomenen ontleiden waarover in de beide andere zittingen slechts aanwijzingen of een begin van bewijsvoering werd **aangebracht**.

Vooraf zal de toestand in **Argentinië, Nicaragua en Colombië** nader onder de loop worden genomen, en er is een juridisch rapport over de **institutionalisering** van de militaire dictaturen in Latijns-Amerika.

Eerste hoofdthema is een onderzoek naar de direkte of indirecte militaire interventie van de Verenigde Staten in Latijns-Amerika.

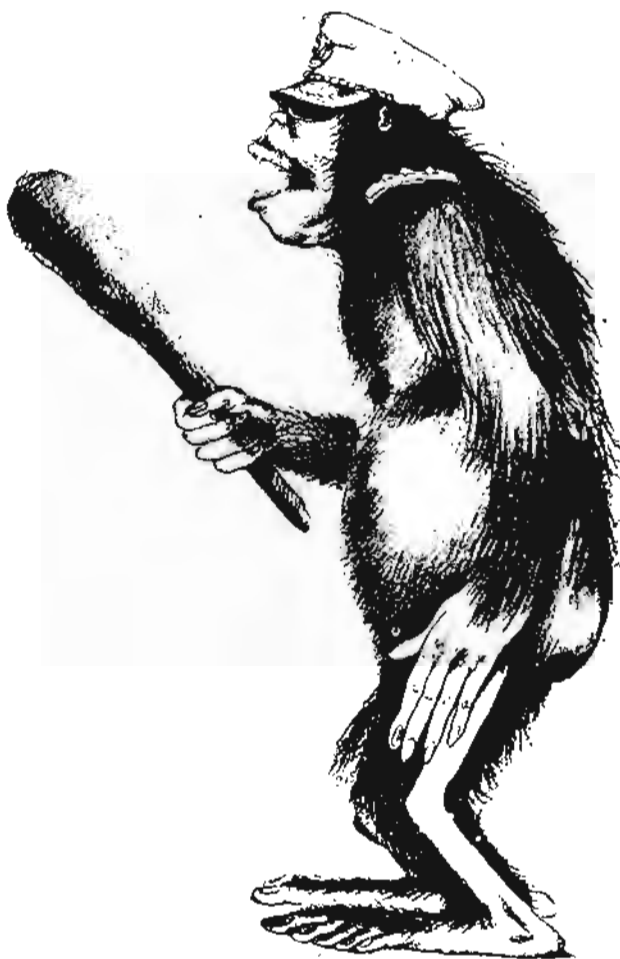
Er zullen rapporten worden voorgedragen over de politieke manipulatie van Latijns-Amerikaanse legers en de specifieke operaties van de kontra-revolutionaire oorlog en de rol hierbij van de Amerikaanse geheime diensten. Over de ideologie van militaire afhankelijkheid en de politiek van het imperialisme, geïllustreerd aan de hand van de val van de regering Torres in Boliviaë, de Amerikaanse invasie in Santo Domingo en de penetratie van het fascisme in het Chileense leger.

Tweede hoofdthema is de dekkulturasie als strategie van het imperialisme.

Getuigen brengen verslagen over de systematische zuiveringen in scholen, universiteiten, persmedia... en de betekenis hiervan. Er is ook een rapport over de permanente reaktie van de volkskultuur op de repressie en de manipulatie.

Als subthema wordt er ook de rol van de Kerk onderzocht.

Bijkomende thema's zijn de militarisatie van de burgerlijke maatschappij, de relatie tussen ekonomische structuren en de politieke macht, het voedselprobleem en de internationale verantwoordelijkheid.

PERSBERICHT VAN HET AKTIECOMITÉ TEGEN DE WAPENTRANSPORTEN.

Naar aanleiding van de zogenaamde vermindering van de wapentransporten te Zeebrugge (uit veiligheidsoverwegingen) en het daartegen gerezen protest van het syndicale comité 'Havens', betreurt het Actiecomité tegen de wapentransporten, dat noch de havenautoriteiten, noch de syndicaten, MORELE bezwaren geuit hebben tegen deze moorddadige handelingen

Het vraagt dat de Belgische bevolking zich solidair zou tonen met de volkeren in de wereld, die onderdrukt worden door deze wapens.

Het actiecomité stelt vast dat de Belgische wapentransporten naar ontwikkelingslanden en dictatoriale regimes, niettegenstaande deze zogenaamde beperking ongehinderd zullen doorgaan.

*Actiecomité tegen Wapentransporten
P. Wittevrongel
Waterkasteelstraat 8
8370 Blankenberge.*

Bovenstaand persbericht werd ons toegestuurd door het "Actiecomité tegen de wapentransporten".

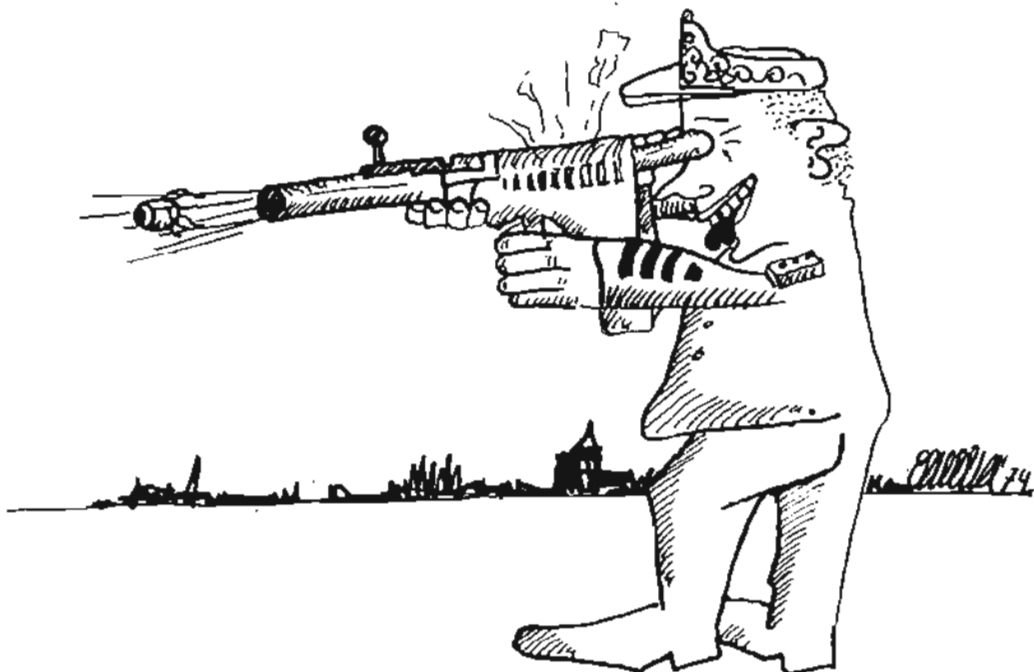
Wij kunnen ons aansluiten bij de kritiek van het 'Comité tegen de wapentransporten', maar willen daar het volgende aan toevoegen. Wij beschouwen de activiteiten van het Comité als noodzakelijk in een algemeen streven naar humanisatie van de maatschappij. Zij zijn een belangrijke actieve kern die terecht opmerkt dat de syndi-

cale middens geen morele bezwaren uiten tegen de wapentransporten. Wanneer dit zou betekenen dat er in syndicale middens, zowel langs socialistische - als langs christelijke zijde, geen gevoeligheid bestaat voor de problemen gesteld door 'oorlog en vrede', gaan wij niet akkoord. Wanneer dit betekent dat er voor het konkrete geval 'wapentransporten te Zeebrugge' weinig of geen aandacht werd besteed, dan kunnen wij er het wel mee eens zijn.

Het plaatselijke comité 'Havens' reageert op een begrijpelijke maar betreurenswaardige manier. Het bewijst een zekere onbeholpenheid met de problemen die het 'Comité tegen de wapentransporten' stelt. Er wordt van hogenut ook weinig gedaan om het hen duidelijker te maken! Vandaar de typische reactie: indien wij met wapens produceren de kost kunnen verdienen, dan is het nodig dat die fabrieken e.d. blijven bestaan. Het is hoogst dringend dat men in de syndicale middens gaat denken over alternatieve tewerkstelling. In de huidige context schept de afschaffing van de transporten slechts problemen. In de eerste plaats voor de betrokken arbeiders. Dat mag niet betekenen dat op dat punt wordt silgehouden en geweigerd wordt andere mogelijkheden, eventueel nieuwe, van tewerkstelling onder de loupe te nemen.

Trouwens, het 'Actiecomité tegen de wapentransporten' kan daar een belangrijke bijdrage leveren, door hun spitsvondigheid en schranderheid ten dienste te stellen van de oplossing van de gestelde problemen.

D.S.-J.

Open brief

In de loop van de maand december 1975 werd door het Aktiekomitee Zuidelijk Afrika volgende open brief verzonden.

AAN EERSTE MINISTER TINDEMANS
WETSTRAAT 16
1000 BRUSSEL

Heverlee 4 december 1975

Geachte Heer Eerste Minister,

Op 27 oktober ll. verzonden we u namens het Aktiekomitee "Een Rode Anjer Voor Angola" een brief waarin we het feit aankloegen dat sinds uw bezoek aan Zaïre in september dit jaar, het vervoer van FN-wapens en munitie via Zaïre naar door FNLA bezet gebied in Angola sterk toenam.

Intussen stelde JOSY DUBIE, een joernaliste van de RTB die eind oktober een bezoek bracht aan het door FNLA gekontroleerd gebied in Noord-Angola, vast dat de troepen van deze beweging nagenoeg geheel uitgerust waren met lichte Belgische oorlogswapens van Herstal. Het betreft :

- 1e automatische geweren van het type FAL
- 2e Israëlitische mitrailleurs UZI onder licentie gefabriceerd door FN
- 3e automatische pistolen 9 MM, FN, van het type BROWNING

Daarbij kon deze joernaliste vaststellen dat de munitie voor deze wapens eveneens door FN gefabriceerd werd, nl. kisten van 1.800 kogelhulzen van het kaliber 7,62 mm van FN. Als voorbeeld sonde zij de identifikatiegegevens op van een lot van 36.000 kogelhulzen die per vliegtuig van Kinshasa naar Ambriz (voorlopige hoofdstad van het door FNLA gekontroleerd gebied) werden getransporteerd. 20 kisten van 1.800 kogelhulzen 7,62 mm B.A.L.L. CTN lot 3 en 6 FNB nr 2971 M'BANDA NGUNGU -kontraat DDN/DGLI/SCA 73,03 Kinshasa. Het is algemeen geweten dat Zaïrese gereclute troepen in Angola actief zijn aan de zijde van FNLA. Wapenleveringen aan Zaïre op dit moment kunnen dan ook zonder meer gelijkgesteld worden met wapenleveringen aan een oorlogsvoerende partij.

Voor zover we weten zijn wapenleveringen aan een oorlogsvoerende partij in België officieel verboden. Daarenboven moeten wapenexporten een goedkeuring krijgen van de Ministers van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Defensie.

In dit geval draagt de regering de verantwoordelijkheid voor de overtreding van de Belgische wetgeving. Het is niet uitgesloten dat de wapenleveringen illegaal geschieden. In dat geval schiet de regering tekort in haar kon-

troletuak.

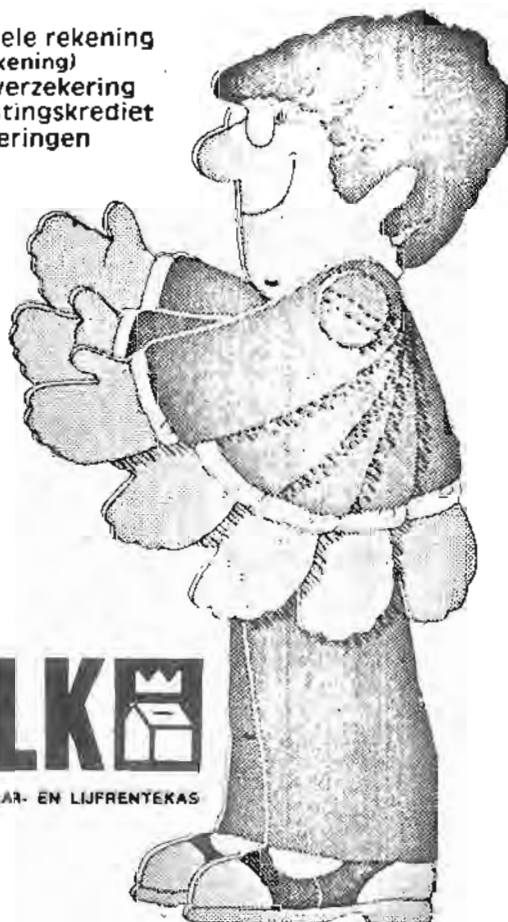
Graag zouden wij zien dat u hierover aan de publieke opinie, die zoals de akkie "Een Rode Anjer voor Angola" bewees, met Angola begaan is, een klare verantwoording zou verschaffen.

Geachte Heer Minister, het voorbeeld van Viëtnam heeft ons geleerd dat de wil van een volk niet met militair geweld te fruiken is. Indien men het zelfbeschikkingsrecht en de nationale integriteit van het Angolese volk en de vrede in Angola wil bevorderen, moeten deze wapenleveringen aan het neo-koloniale front FNLA dringend stopgezet worden. De bedreigde vrede in Zuidelijk Afrika houdt tevens een gevaar in voor Tanzania, een staat die een ontwikkelingsmodel volgt waarvoor u toch uw bewondering uitdrukte.

Met hoogachting
Voor A.K.Z.A.
J. De Smedt

Wij steken je meer dan één handje toe...

- Sparen
- Universele rekening (zichtrekening)
- Levensverzekering
- Hulsvestingskrediet
- Financieringen

ASLK
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

EUROPA

Nadat gedurende 8 vijftienplannen een snelle industrialisatie van de Sovjet-Unie als de belangrijkste doelstelling gold van de Sovjet-planners, leek het erop dat in de negende planperiode 1971-1975 de Sovjet-consumenten wat meer aanbod zouden komen. Dat plan voorzag immers in een stijging van de produktie van consumptiegoederen met 44 à 48 % tegen 41 à 45 % voor de produktie van kapitaalgoederen of, in de Marxistische terminologie, van produktiemiddelen. Op die manier werd gehoopt de door het toegenomen inkomen gestegen aspiraties van de consumenten te kunnen bevredigen en de levensstandaard van de arbeiders verder te verhogen. Wat is nu echter op het einde van die periode van al die plannen terechtgekomen?

Uit de concrete gegevens blijkt in de eerste plaats dat de consumptiegoederenindustrie er wel in belangrijke mate is op vooruit gegaan, maar toch zijn achterstand op de kapitaalgoederenindustrie niet heeft kunnen ophalen. Vanaf 1972 - het jaar van de eerste misoogsten - is de voortbrenging van consumptiegoederen immers terug trager beginnen stijgen dan die van de kapitaalgoederen, terwijl - zoals uit de volgende tabel blijkt - ook de geplande jaarlijkse groei van 7,4 % niet werd gerealiseerd (1).

TABEL : Groeipercentages van de produktiemiddelen- en consumptiegoederenindustrie in de Sovjet-Unie, 1970-1975.

Jaar	Produktiemiddelen	Consumptiegoederen
1971	7,7	7,9
1972	6,8	6,0
1973	8,2	5,9
1974	8,3	7,2
1975 (plan)	7,0	6,0

Bron : S. Knigge "problemen en perspectieven van de Sovjet-economie" in *Intermediair*, 29 augustus 1975, p.7.

In de tweede plaats werden in de consumptiegoederen- sektor vooral kwalitatieve tekorten vastgesteld, wat blijkt uit de volgende voorbeelden :

- in 1971 werden in de grootste Sovjet-republiek, de Russische Socialistische Federatieve Sovjet-Republiek,

Sovjet - Unie

CONSUMENTENPROBLEMEN IN DE SOVJET-UNIE.

19 % van de door de overheidsinspectie gecontroleerde hoeveelheden confectiegoederen afgekeurd, tegen 16 % lederen schoenen, 17 % wasmachines, 23 % koelkasten en 31,4 % T.V.-toestellen:

- in 1972 vonden 40 miljoen paar schoenen of de totale aangroei van de schoenproduktie in 1970 geen kopers ;
 - op 1 oktober 1973 hadden zich in de handel voor meer dan 4 miljard roebel consumptiegoederen opgehoopt, die hun originele kwaliteit verloren hadden en gedemodeerd waren ;

- er is nog steeds een tekort aan bepaalde consumptiegoederen zoals vaatwerk, tafelgerei uit roestvrij staal, uurwerken, meubels, thermosflessen, tandpasta, keukengerei elektrische huishoudapparaten, personenwagens, modieuze kleding en schoenen, enz. (2).

Om die tekortkomingen op te lossen hebben de Sovjet-leiders nochtans verschillende middelen uitgeprobeerd. Zo b.v. worden de producenten nu niet alleen meer materieel gestimuleerd om hun produktiecijfers in fysische eenheden te realiseren, maar ook om hun leveringskontrakten aan de distributiebedrijven zowel qua kwaliteit als leveringstermijnen strikt uit te voeren ; worden er onder de klanten van bepaalde warenhuizen regelmatig enquêtes georganiseerd waarbij om hun mening wordt gevraagd in verband met het aangeboden assortiment en de kwaliteit van de goederen ; worden er in de staatshandel computercentra ingeschakeld om de consumentenvraag beter te kunnen bestuderen ; wordt steeds meer belang gehecht aan de activiteiten van de reeds in 1965 opgerichte Raad voor de Reklame van het Federaal Ministerie van Handel ; wordt het toestaan van prijsredukties op verouderde artikels gestimuleerd, wat in feite neerkomt op een bescheiden poging om het prijsmechanisme een meer actieve rol te laten spelen in de distributiesector ; wordt een grotere autonomie verleend aan de producenten en de afnemers wat het volume en het assortiment van de te leveren waren betreft, enz. (3).

Naast de vraag waarom deze maatregelen de consumentenproblemen in de Sovjet-Unie nog niet hebben kunnen oplossen (4), rijst m.i. echter vooral de fundamentele vraag in welke mate deze maatregelen ofwel een nieuwe stop betekenen in de richting van een economisch revisionisme, dat steunt op de al dan niet valse idee dat men een ideale socialistische economie langs markteconomische en zelfs kapitalistisch geïnspireerde technieken zou kunnen opbouwen, ofwel slechts tijdelijke remedies

vormen tegen de kinderziekten van een socialistische maatschappij in opbouw. Het antwoord daarop hangt echter nauw samen met het antwoord op de vraag of men een goulasj-kommunisme wil of een socialisme dat steunt op creatieve soberheid. En welke linkse kritikus van de Club van Rome die aan Marx's oppervlakkige analyses van het consumptiefenomeen weinig houvast heeft (5), weet daar een eerlijk antwoord op?

- (1) De cijfergegevens zijn gebaseerd op S. Knigge "Problemen en perspectieven van de Sovjet-economie" in *Intermediair*, 29 augustus 1975, pp. 1-7.
- (2) Al deze voorbeelden zijn geput uit het zeer interessant ar-

tikel van H. De Maegd "De distributie en het probleem van het evenwicht tussen vraag en aanbod voor consumptiegoederen in de Sovjet-economie", in *Economisch en Sociaal Tijdschrift*, augustus 1975, pp. 426-429.

- (3) Zie H. De Maegd, o.c., pp. 434-439.
- (4) Voor wie een antwoord wil op deze vraag verwijzen we eens te meer naar H. De Maegd, o.c., pp. 429-434.
- (5) W.F. Van Trier heeft in een recent artikel "De realiteit van mythe : consumptie. Over Jean Baudrillard, consumptie-maatschappij en revolutionaire strategie", dat verschenen is in *De Nieuwe Maand*, september 1975, pp. 424-444, een aantal lezenswaardige beschouwingen gewijd aan dit tekort in de marxistische theorie.

Toon Colpaert.

Het graan dat wij kopen

Het feit dat wij graan in het buitenland kopen zit sommige mensen in het westen klaarblijkelijk dwars.

Als men de artikelen van de critici van het socialisme inzake de "graankwestie" leest, dan krijgt men de indruk dat zij hun brood verdienen met het verzinnen van mythes over een pseudo-"graancrisis" onder het socialisme. Onze graanaankopen in het buitenland geven deze mensen geen rust.

"Over het hoofd ziende" dat ook vele andere landen graan kopen (West-Duitsland b.v. importeert jaarlijks gemiddeld 5 miljoen ton graan) verzinnen zij allerlei gerefineerde hatelijkheden met betrekking tot zgn. "onvermogen" om het land van voldoende graan te voorzien. Zij zeggen dat Rusland onder de tsaar graan het buitenland verkocht, maar het onder het socialisme zelf importeert. Zij vergeten daarbij eraan te herinneren dat het tsaristische Rusland het boerengraan verkocht om goud voor de tsaar te verkrijgen, terwijl vele duizenden boeren melde (oukruid) aten en lang niet alle kinderen in Rusland voldoende brood te eten kregen.

Terwijl zij zich "bezorgd" maken om de zgn. "verarming van de russische kost onder het socialisme" zullen zij er niet op wijzen dat er in het Rusland van vóór de revolutie per hoofd van de bevolking per jaar 500 kg graan, 30 kg vlees, 180 kg melk en 75 eieren werden geproduceerd, terwijl deze hoeveelheden het vorig jaar in de Sovjet Unie 780 kg graan, 58 kg vlees, 364 kg melk en 220 eieren bedroegen!

De met het voormalige tsaristische Rusland sympathiserende critici zullen er uitvoerig bij stil blijven staan hoeveel graan wij van de V.S. en hoeveel van Canada en Australië kopen, maar zij zullen vergeten hierna toe te voegen dat wij in datzelfde jaar graan sturen naar Cuba, de DDR, de Koreaanse Volksdemocratische republiek, Vietnam en andere landen. Voor hen die het heel nauwkeurig willen weten zullen we er op wijzen dat we in 1974 10,5 miljoen ton graan in het westen kochten en meer dan de helft van deze hoeveelheid aan de socialistische landen leverden.

We maken niet alleen geen geheim van onze graanaankopen, maar we zullen trachten het voor hen die er zich oprecht voor interesseren ook te verklaren. Bij de

enorme afstanden in ons land is het voor ons voordeliger om het graan voor het Verre Oosten uit Amerika in te voeren, dan het dwars door het gehele land vanuit de Oekraïne per spoor te transporteren.

En is het tenslotte soms niet beter goud uit te geven om brood voor de arbeiders te kopen, dan om, zoals voor de revolutie het geval was, brood aan de arbeiders en boeren te ontnemen door graan aan het buitenland te verkopen teneinde goud voor de rijken te verkrijgen? Mijn landgenoten kunnen b.v. tot nu toe maar niet begrijpen waarom tot op de dag van vandaag in sommige rijke landen graan wordt verbrand of in 't water gestort, teneinde de prijzen hoog te houden en waarom er zelfs in jaren met rijke oogst tenidden van de kapitalistische rijkdom niet weinig mensen zijn te vinden die ervan dromen zich eens zat te kunnen eten.

Zij, die weemoedig zuchten over het "rijke" tsaristische Rusland en het "arme" socialisme, zullen nalaten ervan te spreken dat vóór de revolutie in Rusland de landbouw-inventaris bestond uit 17 miljoen houten eggen, terwijl er tegenwoordig in de Sovjet Unie 2,3 miljoen tractoren en meer dan 600 duizend maaidorsets zijn; dat er toentertijd per jaar 72,5 miljoen ton graan werd binnengehaald, terwijl in de USSR in 1973-74 gemiddeld 209 miljoen ton per jaar werd geoogst. (. . .)

Er zijn bij ons soms slechte oogstjaren voorgekomen en dan kochten wij veel graan in het buitenland. Wij voorzagen onszelf en de ons bevriende landen van graan, maar verhoogden nooit de broodprijzen. Zij die hatelijke verzin-sels met betrekking tot onze graanaankopen in het buitenland in onloop brengen, vergeten dat détail en zij zullen nauwelijks aan hun lezers vertellen dat men bij ons brood vanaf 12 kopeken per kilogram kan krijgen. En evenveel betaalde men er tien, vijftien of twintig jaren geleden voor! (. . .)

Wij kopen geen graan omdat het ons slecht gaat, maar omdat het ons goed gaat. Wij delen het gul met anderen en wij en onze vrienden eten er ons zat aan. Waarschijnlijk zit het daarom de lieden die van nijd en onwelwillendheid jegens ons zijn vervuld, zo moeilijk in de keel.

Wladimir Lomeiko.
(APN).

(Uit het Informatiebulletin van de Amb. v.d. U.S.S.R.

Over de landbouw in de USSR

Onze pers publiceert geregeld berichten over de landbouw in de Sovjetunie, die zonder uitzondering suggereren, of zelfs openlijk zeggen, dat de resultaten ervan maar zwakjes zijn.

Ook de schrijver van dit artikel was tot voor kort, zoals waarschijnlijk ook de meeste lezers van dit blad, ervan overtuigd dat de Sovjetlandbouw in het slop zat, en er maar niet uitgeraakte. Groot was dan ook zijn verbazing toen hij de statistieken bekeek van de FAO (de landbouw- en voedselorganisatie van de UNO). Het gaat om de indexcijfers van de voedselproductie van 1963 tot 1974 die in de hierbij gevoegde tabel worden afgedrukt.

Indexcijfer van de voedselproductie
(1963 - 1965 = 100)

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
	Totale voedselproductie											
Kapitalistische industrielanden	102	103	104	108	114	116	116	116	123	122	126	128
USSR	94	106	104	121	120	128	124	135	136	132	153	147
	Voedselproductie per hoofd											
Kapitalistische industrielanden	101	101	102	104	109	111	109	108	114	111	114	115
USSR	94	105	101	116	115	121	116	125	125	120	138	132

Bron : FAO Production Yearbook 1974.

Uit de cijfers blijkt immers dat de totale voedselproductie in de Sovjetunie tussen 1963 en 1974 met meer dan de helft is toegenomen, terwijl de produktiegroei in de westerse industrielanden, die door onze kranten telkens als voorbeeld gesteld worden, tijdens dezelfde periode slechts 25 % bedroeg. Ook de voedselproductie per hoofd van de bevolking nam veel sterker toe in de USSR dan in het Westen (respectievelijk met 13,9 % en 40,4 %).

Het kan evenwel misleidend zijn productiecijfers in de landbouw van twee verschillende jaren met elkaar te vergelijken, omdat zij kunnen beïnvloed worden door toevallige factoren, voornamelijk de weersomstandigheden. Deze toevalligheden kunnen uitgeschakeld worden door het berekenen van de tendens (in statistisch jargon : door een lineaire regressie met de tijd als onafhankelijk veranderlijke).

De resultaten van de berekeningen op de reeds vermelde indexcijfers zijn afgebeeld in de bijgaande grafiek, waarin ook de tendens in de Chinese Volksrepubliek en in de andere ontwikkelingslanden zijn opgenomen.

Deze grafiek bevestigt duidelijk dat de Sovjetunie veruit de beste resultaten boekt, zowel in vergelijking met de kapitalistische landen als met de Chinese Volksrepubliek. In deze laatste is de totale groei van de produktie niet beduidend hoger dan in de andere ontwikkelingslanden, maar de situatie per hoofd van de bevolking wordt er toch opvallend beter, wat wijst op een geslaagde politiek ter beperking van de aangroei van de bevolking.

Tot slot : hoe komt het dat onze kranten die algemeen verspreide indruk hebben kunnen scheppen - die zelfs gedeeld

wordt door heelwat overtuigde kommunisten - dat de "Russische" landbouw niet veel zaaks is ?

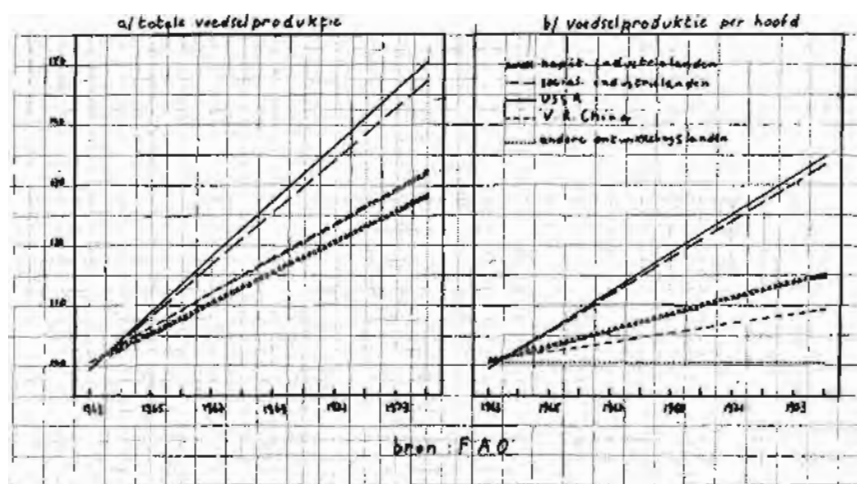
Dit is gebeurd, niet door het vertellen van leugens, maar slechts van halve waarheden.

De resultaten van de sovjetlandbouw worden namelijk nooit vergeleken met de westerse prestaties ter zake, maar met de plandoelstellingen van de USSR. Men kan de regering van de Sovjetunie misschien wel verwijten dat ze die doelen van het plan te hoog stellen, zo hoog dat ze praktisch nooit haalbaar zijn. Maar is het zo een grote schande een wereldrekord met slechts 30 seconden te verbeteren, als men vooraf had verklaard het met een volle minuut te zullen doen ?

Nog een waarschuwing : de hier gebruikte cijfers geven slechts de groei weer van de produktie, maar niet de feitelijke omvang ervan. Men mag er niet uit afleiden dat de totale produktie, of de produktie per hoofd van de bevolking in de USSR hoger is dan in West Europa - dit is nog niet het geval - maar slechts dat de Sovjetunie haar achterstand bijzonder snel inhaalt.

W.D.V.

TENDENZEN IN DE INDEXCIJFERS VAN DE VOEDSELPRODUCTIE (1961 - 1965 = 100)

LEZERS SCHRIJVEN.

*"Ik wens u van harte geluk met uw inspanningen voor de vrede. Persoonlijk doe ik de ervaring op dat er vanwege de mensen meer begrip komt tenoverstaan van uw inspanningen. Ik wens u allen een goede gezondheid om u toe te laten de strijd voor wereldvrede en ontwapening met succes verder te zetten.
Ingesloten 100 fr. voor het Vredesfonds."*

F. Jacobs, Bouwvakarbeider.

Turnhout

ZUID-AMERIKA

DE CHILEENSE GESCHIEDENIS WORDT NOG EENS OVERGEDAAN.

De mislukte staatsgreep van december 1975 door het uiterst rechtse gedeelte van het leger is geen verrassing. Verre van zelfs, want het werd in min of meer bedekte termen aangekondigd door **generaal Luciano Jauregui**, kommandant van de tweede brigade van de ruitery, in een rede die hij hield op de begrafenis van Jorge Caceres, de eks-chef van de federale politie, vermoord door de Monteneros.

Uit zijn rede bleek duidelijk het verlangen dat hij zekere officieren bestaat om over te gaan tot een historische "zuivering", zonder weerga in de geschiedenis van Argentinië, zelfs niet onder het militair bewind van 1966-73. Betekenisvol is bovendien dat deze bedreiging werden geuit in de aanwezigheid van eks-president, generaal Lanusse, voorbeeld van de legalistische lijn binnen het Argentijns leger. Door Charles Van Hecke (Le Monde 9/12/75) wordt zelfs de vraag gesteld of het hier niet om de aankondiging zou gaan van operaties die binnen zekere legerstafs worden uitgewerkt en waarvan de uitvoering niet lang meer op zich zou laten wachten.

Inderdaad . . . op 18 december kwam een deel van de argentinse luchtmacht in opstand tegen de regering van Presidente Isabelita Perón. Het bleek om een extreem rechtse vleugel van het leger te gaan. Nadat ze enkele radiostations en luchtbasissen hadden bezet, verzochten ze de opperbevelhebber van het leger, Jorge Videla, om de huidige regering af te zetten en te vervangen door een militair kabinet waarvan hijzelf de leiding zou nemen. Videla weigerde en opteerde voor een 'konstitutionele uitweg' aan de kuis, tenminste voorlopig dan toch. . . Merkwaardig is wel dat de dag voordien de drie opperbevelhebbers van het leger akkoord gekomen waren druk uit te oefenen op 'Isabelita' om af te treden. Wanneer het fraaie spel van corruptie, fraude, terreur, dramatische economische crisis en samenzwering blijft aanhouden en verscherpt, dan zou de konstitutionalistische vleugel van het leger wel eens het onderspit kunnen delven ten voordele van diegenen die de burgerlijke façade willen doorbreken. . . Reeds nu hebben de opperbevelhebbers van de drie legerenheden in de loop van de onderhandelingen met de rebellen, zich ertoe verbonden een wijziging in de politieke lijn van de regering te verkrijgen. Tevens beloofden ze dat er geen sancties tegen de opstandelingen zouden worden getroffen.

De opstandelingen lieten zich inspireren door de denkbeelden van de fascistische ideoloog en professor Genta, vorig jaar door een guerillagroep gedood. Zij zijn nationalistisch, anti-kommunistisch en vooral kristelijk en zij komen op voor de "vrede en rust" in de buurlanden : Chili, Bolivia, Paraguay, Uruguay en Brazilië, stuk voor stuk landen waar de gorilla-militairen het volk zwaar de gorilla-militairen het volk zwaar onderdrukken met de

Argentinië

steun o.m. van de C.I.A. en de multinationals

In de argentinse pers wordt de mislukte opstand sterk geminimaliseerd. Niet geheel ten rechte misschien, als men weet dat de argentinse luchtmacht de machtigste positie in Latijns-Amerika bekleedt, zowel op het vlak van de uitrusting als de opleiding. De argentinse luchtmacht is trouwens speciaal uitgerust en opgeleid voor de anti-guerilla. Sedert 1975 werd zelfs een speciaal hiervoor ontworpen vliegtuig, de Pucara, ingeschakeld.

De geruchten van een staatsgreep zijn echter niet zo recent. Zo ontstond er een ernstige politieke opschudding naar aanleiding van een verklaring van een militaire aalmoezenier, Monseigneur Victorio BONAMIN, hulpbischop van Buenos Aires en 'pro-vicaris' bij het Leger, op 23 september 1975 gedurende de mis ter nagedachtenis van de in augustus te Rosario vermoorde kolonel LARRABURE :

"Het is niet mogelijk dat dit bloed van militairen geen gevolgen zou hebben : het is een teken dat God de argentinse Natie bij middel van het Leger weer opkoopt. In deze Natie worden er veel zonden en moorden begaan wordt er veel gezondigd aan lafheid, verraad en immoraliteit, en dit zelfs op alle niveau's, zelfs in de laagste gelederen, in die mate dat ik er me over schaam. De vraag die zich bijgevolg stelt : zou God van het Leger niet meer verwachten dan het uitoefenen van een zuiver militaire taak?"(1).

Het is deze laatste zin die de storm heeft doen opstaaen. Aanzetten tot opstand, luidt de interpretatie van de parlementsleden. In de gangen van de Kamer en Senaat worden de geruchten van een staatsgreep steeds sterker. Uitgenodigd door de volksvertegenwoordigers om zich nader te verklaren, zegt Mgr. BONAMIN de dag nadien uitte-een dat hij slechts bedoeld had "dat het Leger bezig was door zijn opofferingen en het vergoten bloed zich sterker te zuiveren dan dat de uitoefening van hun specifieke taak het wel vereist". En hij voegde er aan toe "dat hij in ieder geval geen politiek oordeel van enige betekenis had geuit, maar enkel het edel karakter van de militairen onderlijnd had in hun strijd tegen de subversie". De Senaat van zijn kant, keurde de verklaring ten gunste van de grondwettelijke continuïteit goed.

Intussen staat het al lang vast dat een deel dan de Argentinse Kerk, die trouwens als één van de meest conservatieve van Latijns-Amerika gekend staat, best een oplossing ziet in een staatsgreep, ter redding van het vaderland zoals dat heet. Monseigneur Tortolo, voorzitter van de Bisschoppenkonferentie in Argentinië en vicaris bij het leger, ondersteunde de aalmoezenier in het openbaar.

Groeiende terreur in afwachting van een definitieve genadeslag ?

Intussen slaat de hand van extreem-rechts des te harder

en veelvuldiger toe. Enkele uren na de dood van de generaal Caceres, kwam reeds het antwoord van hun kommando's : 13 slachtoffers. Het kommando "Bevrijding van Amerika, peloton Caceres Momoe", kondigde trouwens af dat voor ieder militaire patriot er op zijn beurt "9 apatriden" zouden vallen. Alleen nog maar de eerste week van december werden een 30-tal mensen slachtoffer van het extreem-rechts terrorisme. Deze situatie werkt de stijgende militarisatie van het burgerlijk leven sterk in de hand. De strijdkrachten zijn immers vooral sedert 18 november de feitelijke heersers in het land.

In de strijd tegen de guerilla werd door de Regering een grootscheepse anti-subversieplan uitgewerkt, waarbij vier veiligheidsorganen in het leven worden geroepen. De "Raad voor de Nationale veiligheid" zal "de algemene planning voor de oorlog en haar strategie" op zich nemen, zal "grensgebieden en veiligheidszones" uitstippelen en zal het budget van nationale defensie samenstellen en beheren. De "Raad voor binnenlandse veiligheid" zal de strijd tegen de "subversieve krachten" leiden, instaan voor de binnenlandse vrede en grondwettelijke orde. Het "Militair Komitee", wiens uitvoerende titelhouster de Presidente van de Natie is, zal samenwerken met het Ministerie van Defensie en met de hoofdkommandanten van de drie legereenheden der strijdkrachten. Bovendien heeft het tot bevoegdheid de gemeenschappelijke militaire leer goed te keuren, de planning en de leiding van de militaire strategie, het toekennen van de operationele en logistieke verantwoordelijkheden van elk van de legereenheden en het oprichten van gezamenlijke kommando's. De "Nationale Opsporingsdienst" zal in deze structuur het Sekretariaat voor Staatsinlichtingen (presidentiële opsporingsdienst) verenigen met gelijkaar-

dige organen van de strijdkrachten en de federale politie. (2)

Sedertdien houden de verzamelde krachten van het leger, de rijkswacht en de federale en provinciale politie, regelmatig razzia's en heftige konfrontaties met guerillagroepen of zelfs ganse wijken. In de streek van Tucumán worden dagelijks zware militaire operaties gevoerd ; sedert midden november worden nu dagelijks twee missies met jachtbommenwerpers, speciale anti-guerilla-vliegtuigen en ander ultramodern vernietigingstuig uitgevoerd. Tucumán is een bij uitstek arme streek waar het ERP (Revolutionair Volksleger) sedert meer dan één jaar bijzonder actief is in de guerillastrijd.

Argentinië is in oorlog.

Argentinië is in oorlog. Het leger heeft nu, krachtens de nieuwe "wet op de nationale veiligheid" die nog niet eens door het parlement is aangenomen, het land bezet en wijdt zich met groot machtsvertoon aan razzia's, controles en huiszoekingen, waarbij je bepaald geen extremist hoeft te zijn om opgepakt te worden. . . De verwachting dat de "illegale" repressie van de AAA en dergelijke van hogerhand beschermde terreurgroepen nu overbodig zou zijn geworden, is niet uitgekomen. Mensen blijven bij bosjes verdwijnen, lijken worden vrijwel dagelijks gevonden" (3). Dit doet het vermoeden ontstaan dat Lopez Rega, die volgens sommige geruchten weer in het land zou zijn, nog een stevige hand heeft over bepaalde duistere machten in het leger en politie van Argentinië.

B.V.M.

(1) DIAL, 16 okt. 1975

(2) Juventud Rebelde, 22 nov. 1975

(3) De Nieuwe, 19 dec. 1975

Is een staatsgreep nog nodig ?

Daar nest maakten we even een vergelijking met het Chili van 1973. Men zou zelfs nog verder kunnen gaan. Op dit ogenblik is de toestand in Argentinië economisch op zijn minst even chaotisch hoewel dit nu in de pers veel minder in de verf wordt gezet als ten tijde van het Chili van Allende het geval was. . .

Het verschil met de toestand in Chili vóór sept. 1973 ligt in de intensiteit waarmee het leger een greep heeft op de regering enerzijds en op het dagelijks leven van de massa anderzijds. Reeds sedert een half jaar werd het licht op groen gezet : belangrijke legerhoofden zijn erin geslaagd openlijk in het politieke leven van Argentinië op een fundamentele manier in te grijpen. Met de uitvoering van het anti-subversieplan wordt deze trend definitief doorgezet. Zo kwam het leger eind november voor de eerste maal sedert het opnieuw aan de macht komen van de Peronisten in 1973, tussen in syndikale aangelegenheden om een mijnwerkersstaking in de Sierra Grande te breken : 300 stakers en syndikale leiders werden aangehouden.

Talrijk zijn dan ook de waarnemers die van oordeel zijn

dat daarom de kansen op een staatsgreep gering zijn. Algemeen wordt dan aangenomen dat de militairen nog de wrange nasmaak hebben van de catastrofe waarop het vorig militair bewind (1966-73) uitliep. Indien zij nu het bewind ook effectief zouden overnemen, dan is er ook de zware erfenis van het post-peronistisch bewind : een chaotische, economische en sociale crisis, een vooruitzicht dat de militairen bepaald niet kan entusiasmeren... De positie van het leger is nu inderdaad meer comfortabel : de nieuwe opperbevelhebber van het leger, Jorge Videla, schijnt trouwens stevig de teugels in handen te hebben. Dit is in september nog eens duidelijk tot uiting gekomen, toen hij tegen de zin in van de Regering, het manoeuvre vrijdeldde de dissidente Peronist Victorio CALABRO als gouverneur van de provincie Buenos Aires af te zetten. CALABRO is één van de leiders van de links peronistische beweging die zich in februari 1975 van de Regeringspartij, de Partido Justicialista afscheurde en een nieuwe partij, de Autentieke Partij (Partido Auténtico) oprichtte, waarvan sommige militanten contacten hebben met de peronistische guerrillabeweging Monteneros. Eén van de stichters van het

Peronisme in 1945 en goeverneur van de provincie van Buenos Aires in 1973 (vóór Calabro), Oscar Bidegain, werd in november 1975 tot voorzitter van het Eerste Kongres van de Partij verkozen. Deze Partido Auténtico werd eind 1975 buiten de wet gesteld en haar publikaties zijn verboden.

VIDELA had het in een "kerstboodschap" vanuit Tucuman, het centrum van het treffen tussen leger en guerillatroepen over de "medeplichtige passiviteit die het optreden van subversieve delinkwenten begunstigt". Opvallend was dat hij in een taal sprak die sterk deed denken aan die van de fascistisch gezinde luchtmacht-officieren die onlangs in opstand kwamen.

Een bepaald gedeelte van de argentinse en buitenlandse pers wil echter doen geloven dat de politieke en economische crisis die Argentinië nu doormaakt in een staatsgreep zal uitmonden. Volgens sommigen zou Isabel Perón en haar omgeving dit sterk bevorderen.

Volgens de New York Times is een staatsgreep in Argen-

tinie nu vrijwel onvermijdelijk. Deze zou gepland worden door de opperbevelhebber van het leger Videla, en hierin gesteund door het hoofd van de Generale Staf, generaal Roberto Viola. En men voegt er aan toe dat, indien de staatsgreep zich niet onder deze omstandigheden zal voordoen, ten einde het land van de onbevoegde regering van Maria Estel Martinez te bevrijden", wellicht andere generaals klaar staan om toe te slaan, omdat het nu eenmaal als een konstitutionele noodzakelijkheid wordt aanzien. In overeenstemming met de kommentaar van de New York Times, zou de Marine en de Luchtmacht akkoord gaan met deze zienswijze van het leger.

Wat echter in de klassieke (zowel buitenlandse als argentinse) pers meestal wordt doodgezwegen, is de vrees van het leger (zeker van dat gedeelte dat openlijk voor de "grote zuivering" pleit), voor de steeds groter wordende revolutionaire gisting bij de arbeidersmassa (over de strijd van het argentinse volk tegen de repressie, zie één van de volgende nummers).

B.V.M. 31/12/75

COLOMBIA

PERU

ESCALATIE VAN EKSTREEM RECHTS IN COLOMBIA

PERU IS NIET BEPAALD ZACHT MET CHILEENSE VLUCHTELINGEN.

Colombia, dat tot voor kort een oase van rust (tenminste voor de buitenwereld) scheen te zijn, wordt de laatste maanden steeds meer het slachtoffer van extreem rechts dat het vooral gemunt heeft op alles wat een kommunistisch etiket heeft. Aanslagen werden gepleegd tegen de ambassade van de Sovjet-Unie, tegen een cubaanse cinema, tegen de zetel van de Kommunistische Jeugd, enz. (1).

Sedert een maand treedt de rechtse terreur meer systematisch op tegen wat men de kritici van het huidige regime zou kunnen noemen. Midden november ontplofte bvb. een bom in het lokaal van het tijdschrift Alternativa van Garcia Marquez (auteur van 'Honderd jaar eenzaamheid' en ondervoorzitter van het Russell Tribunal II) en Antonio Vaballero (korrespondent van het spaans weekblad Cambiol).

Dit tijdschrift klaagt immers met de regelmaat van een klok de militaire en politieke repressie aan, die iedere dag in hevigheid toeneemt. Als gevolg van deze aanklacht eisten de leiders van de drie legereenheden en de Minister van

Oorlog dat de Regering het tijdschrift verschijningsverbod zou opleggen.

Daarop voerden Marquez en Santos Calderón een campagne ten gunste van de politieke gevangenen die in Colombia, zoals vrijwel in alle latijns-amerikaanse landen tegenwoordig ieder dag talrijker worden, sedert de staat van beleg enkele maanden terug werd afgekondigd. Ook in Colombia komen nu een groot deel van de misdaden (zowel van gemeen recht als politieke misdrijven) voor de militaire rechtbank.

De verantwoordelijke voor de aanslag werd door het tijdschrift aan de geheime dienst van het leger toegeschreven. De regering van Alfonso López kondigde aan dat een grondig onderzoek naar de daders van de aanslag zou ingesteld worden en dit tot de "uiterste gevolgen". Tot hiertoe leverde dit onderzoek als enig resultaat op : een nieuwe bom, de tweede in minder dan een maand in het huis van één van de redacteuren van Alternativa, Calderón.

B.V.M.

(1) Combio 16, 15/12/75.

door een nederlandse getuige.

Er zijn voorbeelden bekend van Chilenen die door de peruaanse aan de chileense politie zijn uitgeleverd. Bovendien opereert de chileense politie veelvuldig op peruaans grondgebied. Het aantal Chilenen dat op die manier "verdwenen" is, is groot. Er zijn veel gevallen bekend van Chilenen die bij de grens gefussileerd werden . . . Peru accepteert overigens geen chileense vluchtelingen meer : die worden nu uitgewezen - althans officieel - naar Ecuador.

De Chilenen die in Peru (voordien) zijn opgenomen, mogen Lima niet verlaten, mogen niet werken en de kinderen kunnen niet naar school. Het inkomen bestaat uit een schijntje dat ze van de kerken ontvangen. In deze omstandigheden leven velen van hen al meer dan een jaar.

Een Nederlandse diplomaat op de ambassade in Lima : "Ik heb instructies uit Den Haag gekregen om geen Chilenen die in Peru verblijven te accepteren." . . .

URUGUAY

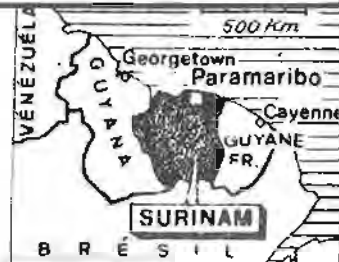
INVOERING VAN
DWANGARBEID
IN URUGUAY

Door de Raad van State van Uruguay werd een nieuwe wet over het gevangeniswezen afgekondigd, waarbij de dwangarbeid in de gevangenisinstellingen ingesteld wordt, niet alleen voor de veroordeelden, maar ook voor de personen die aangeklaagd werden en wier proces nog hangende is.

De nieuwe regeling gelijkt sterk op deze die in Duitsland bij de wet van 13 aug. 1942 door de nazi's werd ingevoerd, waarbij het regime van de strafgevangenen werd opgelegd.

Deze nieuwe regeling getuigt van de zoveelste schending van het Internationaal Pakt van burgerlijke en politieke rechten dat o.m. door Uruguay werd goedgekeurd. . .

even uw aandacht voor SURINAME

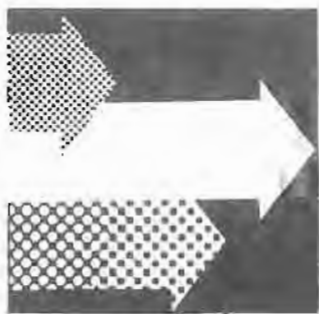
Op eind november jl. werd een der laatste overblijfselen van het Nederlands koloniaal imperium onafhankelijk : Suriname vervangt nu het Nederlands Guyana na een koloniaal statuut van meer dan drie eeuwen.

De geschiedenis van dit land kan als volgt worden samengevat : bij de vrede van Breda (1667) werd het door een Zeeuwse vloot veroverde Nederlands Guyana in ruil voor Nieuw Amsterdam bezit van Zeeland, dat het in 1862 afstond aan de West-Indische Compagnie. Van 1799-1802 en 1804-1814 werd het Brits bezit. Bij de conventie van Londen (1814) werd het overgedragen aan het Koninkrijk der Nederlanden. Na de afschaffing van de slavernij in 1863 leidde een tekort aan arbeidskrachten tot de immigratie van Hindoestanen en Javanen. Sinds december 1954 genoot het van een volledige autonomie in interne aangelegenheden krachtens het "Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden" waarin de onafhankelijkheid werd voorzien in 1975.

OPPERVLAKTE : 163.265 km² (5,5 x België)
INWONERS : 384.900 (telling 1971 : 2 per km²).
HOOFDSTAD : Paramaribo (151.500 inw.)
BEVOLKING : Hindoestanen 142.300 (37 %), Creolen 118.500 (30,8 %), Indonesiers 58.900 (15,3 %), Boslandcreolen 39.500 (10,3 %), Indianen 10.200 (2,7 %), Chinezen 6.400 (1,7 %), Europeanen 4.000 (1 %) ; overigen (1,3 %) ; telling 1971.
TAAL : Nederlands, Surinaams.
RELIGIE : hindoes 87.500, r.-k. 71.160, islam 63.800.
POLITIEKE PARTIJEN : zetelverdeling na verkiezingen van nov. 1973 : Nationale Partij Suriname 13, Partij Nationalistische Republiek 4, Progressieve Surinaamse Volkspartij 3, Vooruitstrevende Hervormings Partij (Hindoestanen) 17.
EKONOMIE : Landbouw : rijst, suiker, cacao, koffie, bananen, citrusvruchten. Mijnbouw : bauxiet : 6.777.000 ton (tweede wereldproducent) verwerking in de VS. Industrie : richt zich op gedetailjeerde bauxietverwerking in eigen land.
VERKEER : Wegen : 1.335 km. (primaire). Spoorwegen 86 km. Voornaamste haven : Paramaribo.

T.B.

dokument

ANGOLA: geen tweede Zaïre !

Betekenis van de oorlog in Angola
voor de toekomst van Zuidelijk Afrika.

Het ontstaan van progressieve naties uit voormalige kolonies is altijd een moeilijke gebeurtenis geweest. Dat was tot vorig jaar het geval met Vietnam dat een dertigjarige strijd heeft moeten voeren om haar volledige onafhankelijkheid te veroveren. Dat is nu het geval met Angola, dat het ongeluk heeft over een zeer rijke bodem te beschikken.

Door de burgeroorlog in Angola is Zuidelijk-Afrika opnieuw de inzet van een openlijk konflikt tussen de grote mogendheden. Het gaat er hem hier immers voor de Westerse mogendheden, de USA, West-Duitsland, Groot-Brittannië en België, om hun belangrijke investeringen in de diamant-, ijzererts- en petroleumbwinning en in de koffie- en katoenproduktie. Bovendien heeft Angola een strategisch belangrijke positie in Afrika (het is gelegen langs de Kaaproute en in het bezit van diepzeehavens). Als door het Westers imperialisme gesteunde bevrijdingsbewegingen van Angola de macht in handen krijgen, wordt in Zuidelijk Afrika een sterke as van reaktionaire krachten gevormd: Zaïre, Angola, Rhodesië en Zuid-Afrika; of anders gezegd, in Angola wordt over de toekomst van progressief Afrika beslist.

Net zoals dat voor vijftien jaar het geval was in het voormalige Belgisch Kongo spelen de Westerse neokoloniale mogendheden de kaart van de secessie. Deze laatste trachten nu Angola, en vroeger Kongo, in een aantal gebieden op te splitsen door steun te verlenen aan de tribalistische onafhankelijkheidsbewegingen. In Kongo werden de ABAKO, de tribalistische beweging van de Bakongo-stam die in het gebied rond het voormalige Leopoldstad woont en geleid werd door J. Kasavubu, en de CONAKAT, de Katangeese partij van M. Tshombe die nauwe connecties had met belgische en buitenlandse financiële belangengroepen, door België en de V.S.A. gesteund tegen de MNC (Mouvement National Congolais) van P. Lumumba, die streefde naar een vrij en onverdeeld Kongo, en aldus de tribalistische ideeën verwierp.

Nu in Angola worden het FNLA, de op etnische basis georganiseerde bevrijdingsbeweging van de Bakongo's die droomt van een vereniging met de Bakongo's in Zaïre en geleid wordt door R. Holden, schoonbroer van de CIA-man Mobutu, het FLEC, de secessiebeweging van de olierijke enclave Cabinda, welke door Amerikaanse en Franse oliebelangen wordt gefinancierd, en de UNITA

van J. Savimbi, die onder het koloniaal regime samenwerkte met de Portugese overheid en zijn aanhang vooral heeft bij de Ovimbundu-stam in Zuid-Angola, gesteund door de V.S.A., en enkele Westeuropese staten, waaronder W.-Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en België, tegen het MPLA, dat de territoriale integriteit van Angola in stand wil houden en streeft naar een volledige onafhankelijkheid van Angola, zowel politiek als economisch.

Internationalisatie van het Angolees konflikt. In tegenstelling met de oorlog in Vietnam, waar Amerikaanse soldaten rechtstreeks bij de onderhandelingen betrokken waren, gebeurd de Amerikaanse militaire interventie in Angola via de geregelde legers van twee trouwe vazallen van de V.S.A., nl. Zaïre en Zuid-Afrika. Het lot van de Amerikaanse marionet president Mobutu Sese Sese, die met toenemend binnenlands verzet af te rekenen heeft, is verbonden met het succes van zijn schoonbroer Holden Roberto, daar de uitslag van het Angolese konflikt beslissend is voor zijn aan de macht blijven. Door er de Amerikanen op te wijzen dat hun aanwezigheid in Zaïre zal afhangen van het overleven van zijn bewind-het diktatoriale beleid van de Mobutu-klik is inderdaad sterk afhankelijk van haar Amerikaanse steun - poogt Mobutu de V.S.A. te verplichten hem nog meer steun te verlenen. Zaïre ontving reeds 60 miljoen dollar van de V.S. in het kader van een economisch financieel noodprogramma (?). Het feit dat Mobutu in 1974 toen er nog geen sprake was van een burgeroorlog slechts 3,8 miljoen dollar Amerikaanse steun kreeg en in 1975, toen de burgeroorlog is uitgebroken, laat geen twijfels omtrent de bestemming van deze fabelachtige sommen: het gros van deze steun is zonder twijfel bestemd voor militaire hulp aan het FNLA.

De trage ~~voortgang~~ van de troepen van het FNLA en de UNITA is Vorster klaarblijkelijk de vrees om het hart geslagen: een socialistisch Angola zou een hefboom zijn voor de bevrijdingsstrijd van het SWAPO in Namibië, en een verlies van controle van de Zuidafrikaanse kapitaalgroepen over belangrijke rijkdommen.

De pro-westerse 'bevrijdingsbewegingen' FNLA en UNITA worden nog gesteund door andere neo-kolonialistische krachten, als leden van het zogenaamde Portu-

gese Bevrijdingsfront (ELP), een troep fascistische en ex-PIDE-agenten uit het voormalig Portugese koloniale leger, geflankeerd door huurlingen uit België, Spanje en Gabon. Met haar steun aan de neo-kolonialistische bewegingen wil de Volksrepubliek China kennelijk de Russen hiermee een loer draaien. Haar hulp bestaat uit wapens en instructeurs. Naar thans verluidt hebben de Chinezen hun hulp stopgezet en hopen ze dat de Russen zich een Afrikaans Vietnam op de hals zullen halen.

Het socialistische en anti-kolonialistische MPLA kan rekenen op de hulp van de Sovjetunie, van andere socialistische landen als Cuba, de DDR, Joegoslavië, Roemenië en Mozambique, en van de Scandinavische landen, waaronder vooral Zweden. De hulp die de Sovjetunie nu aan Angola verleent is massaler en efficiënter aan deze die ze in 1961 gaf aan de regering van premier Lumumba van Kongo, op verzoek van deze laatste, toen de UNO-troepen op zich lieten wachten om een einde te maken aan de Katangese secessie. Hoewel het MPLA marxistisch is georiënteerd is deze beweging niet te beschouwen als een instrument in de handen van Moskou.

Als antwoord op de agressie van racistisch Zuid-Afrika besloot F. Castro van Cuba militaire hulp te sturen naar Angola. Minstens 2500 Cubanen helpen de soldaten van het FAPLA - het geregelde leger van het MPLA - bij het bedienen van materiaal dat afkomstig is van de USSR. De steun van andere Afrikaanse staten aan het MPLA bestaat voornamelijk uit de 250-tal vrijwilligers uit Mozambique en de belangrijke financiële hulp van Nigeria, die Amerika's belangrijkste olievoorraden in het buitenland is. Deze zet van het pro-Westerse Nigeria moet gezien worden in het kader van haar rivaliteit met Zaïre om de hegemonie in Zwart-Afrika.

Het succesvolle offensief van het MPLA.

Inmiddels zijn op het militaire vlak de kaarten reeds verlegd. Eind december 1975, werd aan het zuidelijk front de huurlingenkolonne tot stilstand gebracht, en aan het noordelijke front rukten de FAPLA-troepen op in de richting van Carmona. Langs de Angolese kust slaagden ze er ondertussen in Ambriz te veroveren en verder door te trekken naar het strategisch belangrijke Santo-Antonio, aan de monding van de Zaïre-stroom, waar de rijkste onderzeese petroleumlagen van Angola gelegen zijn. In het N.O. van het land brachten de FAPLA-soldaten het FNLA een zware klap toe door de verovering van Uige. De situatie is er nu voor het FNLA zo op verslechterd, dat het op punt staat van ineen te storten, en eran denkt over te gaan tot internationaal terrorisme om haar zaak levendig te houden.

In het Oosten van Angola zijn de MPLA-troepen, hierbij krachtig gesteund door hun Cubaanse wapenbroeders, erin geslaagd door te dringen tot aan de Zaïrese grens, bij de Benguala-spoorlijn. Daar werden in de nabijheid van het dorp Dilolo, op Zaïres grondgebied, op 10 januari, de bruggen van deze belangrijke spoorweg vernietigd, waardoor de uitvoer van het koper van Katanga via Angola voor verschillende maanden afgesneden is. Zaïre reageerde op deze sabotagedaad, die noodlottige gevolgen zal hebben op de Zaïrese economie, door het MPLA te dreigen de oorlog te verklaren indien dit front het zou wagen binnen te dringen in het Zaïrese

grondgebied.

In tegenstelling met het FNLA slaagt de UNITA, vooral dank zij de belangrijke steun van de Zuidafrikaanse troepen in Zuidelijk Angola - die over zeer gesofisticeerd materiaal beschikken - haar posities in stand te houden. Toch is het MPLA erin gelukt Huambe, de voorlopige hoofdstad van de Democratische Volksrepubliek Angola, die door het FNLA en de UNITA werd opgericht, te isoleren van de buitenwereld. Het ligt klaarblijkelijk in de bedoeling van het MPLA de troepen van het FNLA uit te schakelen om hierna met het gros van haar militair potentieel slag te leveren met de UNITA - en de Zuidafrikaanse troepen. De UNITA heeft de laatste weken af te rekenen met een grote bende zwarte en blanke huurlingen die in Zuidelijk Angola een spoor van gewoel, roef en plundering achterlaten. Deze ongeveer duizend man sterke groep behoorde tot de zogenaamde Chipenda-kolonne. Chipenda is het voorbeeld van machtswellustige opportunist: tot eind 1974 was hij een machtige figuur bij het MPLA. Na een vergeefse poging om de macht in handen te krijgen in dit bevrijdingsfront liep hij over naar het FNLA, waar hij nu nog in naam deel van uitmaakt, hoewel hij op zijn eigen opereert in Zuidelijk Angola.

Diplomatieke successen van de Volksrepubliek Angola.

Ook op diplomatiek terrein maakt het FNLA vooruitgang: de door haar opgerichte volksrepubliek Angola is reeds door 44 landen erkend, waaronder twee en twintig Afrikaanse staten. De Democratische Volksrepubliek van Angola (FNLA-UNITA) is ondanks alle westerse steun nog door geen enkele regering erkend als een officieel landsbestuur, zelfs niet door Zaïre. Ook het afgescheurde Katanga werd eertijds niet erkend door België, ondanks de actieve steun die het ontving van Belgische kapitaalgroepen en van het Belgisch leger.

De agressie vanwege Zuid-Afrika heeft het aantal erkenningen van het MPLA als de enige wettige regering van Angola doen toenemen. De meerderheid van de Afrikaanse leiders bekommeren zich veel minder om de aanwezigheid van Russen of Cubanen in Angola dan om de militaire penetratie van het land der apartheid, vijand nummer één van de zwarten. Bevriende Afrikaanse landen sturen trouwens steeds meer economische en financiële hulp naar Luanda. De sleutelpositie onder deze bevriende landen wordt ingenomen door de zogenaamde driehoek van de olie-exporterende landen van Afrika, nl. Nigeria, Algerië en Libië, die, indien ze dit willen de balans definitief in het voordeel van de MPLA-regering kunnen doen overslaan, door de ruime financiële middelen waarover deze drie landen beschikken, die hen toelaten grote invloed uit te oefenen op de politiek van het Afrikaanse kontinent.

Vele landen nemen een afwachtende houding aan om één van beide regeringen te erkennen, in de hoop dat de oppositie van het FNLA en de UNITA het in deze burgeroorlog zal halen: tot deze afwachtende landen behoren ook de mogendheden van West-Europa.

Op de spoedzitting van de OAE-top in Addis Abeba op

11 januari II. bleek dat deze in ongeveer twee gelijke helften was verdeeld. Het ene beschikte over 22 van de 46 stemmen. Het andere kamp, dat eveneens 22 partij-gangers telt, is voor 'verzoening' en een 'regering van nationale eenheid'. Aan het hoofd van dit laatste kamp staan Zaïre, Gabon, de Ivoorkust en Senegal, die door de V.S.A. worden gesteund. Twee staten namen op de spoedzitting nog geen beslissing; het waren het gastland Ethiopië, en het land van de OAE-voorzitter Idi Amin, Oeganda. Ondertussen kreeg het MPLA ook zijn erkenning van Ethiopië.

Hoopvolle vooruitzichten voor het MPLA. Volgens de laatste persberichten zijn de FAPLA-troepen érin geslaagd hun tegenstanders bijna volledig te verdrijven uit Noord-Angola en rukken ze nu met man en macht op naar het Zuiden, voor de grote slag met de UNITA - en Zuidafrikaanse legemacht. Het zuidelijk front loopt in grote lijnen gelijk met de Benguala-spoorlijn, van Dilolo tot Lobito, aan de Atlantische kust. Als het MPLA, dat kan rekenen op de steun van de Angolese bevolking, ook in het Zuiden vooruitgang kan maken dan bestaat er een grote kans dat 1976 het jaar wordt van de volledige onafhankelijkheid van Angola.

Namens A.K.Z.A. - Gent,
Filip De Paep

Geraadpleegde Informatiebronnen :
Tijdschrift voor Diplomatie november 1975
Le Monde Diplomatique december 1975 en januari 1976
Bevrijdingsberichten november/december 1975
De Nieuwe Nrs 607, 614 en 616
De Standaard 21/12/1975
Le Monde 17/1/1976

Zuid-Afrika's Bantoeestans

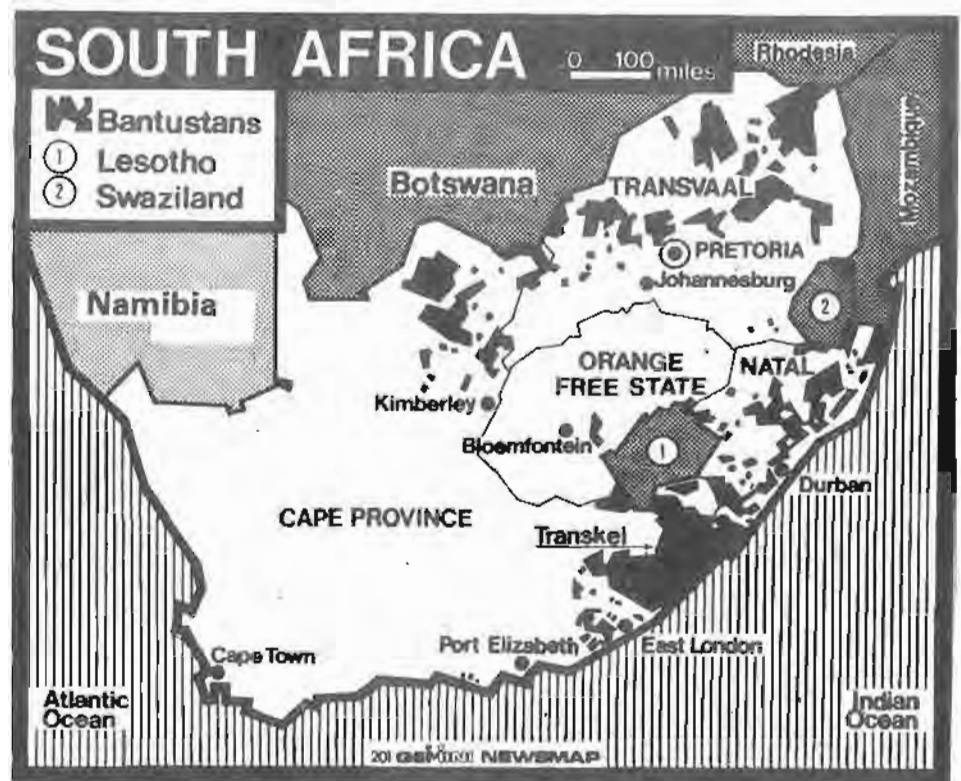
Het programma van Bantoeëstatisatie is sinds de jaren 1960 een fundamenteel element geworden in de apartheidspolitiek van het Zuidafrikaans regime. Niet dat het pas dan werd uitgevonden: in wezen bestaat het reeds in de XIXe eeuw toen de Britse overheersers de Afrikaanse bevolking wou opsluiten in reservaten van waaruit ze de nodige werkrachters voor leezem aan de blanke ekonomie. Sindsdien werden de gronden verdeeld tussen blank en zwart in de 'Natives Land Act' van 1913 en de 'Native Land and Trust Act' van 1936, waarbij de blanken zich 87 % van het territorium toeëigenden, 13 % overlatend aan de zwarte bevolking die nochtans 70 % van de totale bevolking uitmaakt (1). Deze 13 % worden nu geen reservaten meer genoemd maar thuislanden of Bantoeëstans. Nochtans is hun functie nog steeds dezelfde, te weten:

- de zwarte onproduktieve bevolking weg te werken uit de "blanke" gebieden (dus uit 87 % van het land),
- de ekonomische en sociale problemen van werkloosheid, overbevolking en armoede naar de Bantoeëstans af te schuiven.

- en vooral een rechteloos en goedkoop arbeiderspotentieel te vormen dat migreert naar de plaatsen waar de ekonomie het nodig heeft.

Hun creatie heeft massale deportaties van ganse bevolkingsgroepen teweeggebracht. Het South African Institute of Race Relations heeft in 1972 becijferd dat, conform aan de plannen van de regering, er tussen 1960 en 1970 één miljoen achthonderdduizend mensen gedeporteerd zijn naar de Bantoeëstans. Volgens plannen gepubliceerd in 1973 moeten nog 575.000 mensen gedeporteerd worden. Of zoals Koornhof, de voormalige minister van de Bantoeëadministratie het uitdrukte: "een opmerkelijk succes" deze "verwijdering van parasitaire en onproduktieve Bantoes uit de blanke gebieden".

Aan de arbeiders die met hun familie uitgewezen werden uit de steden is het nochtans toegelaten terug te keren om te gaan werken. Maar nu als gastarbeiders, en zonder hun gezin. Deze massale deportatie en de ermee gepaard gaande migratie van zwarte arbeiders, vaak met een kontrakt van één jaar, heeft het gezinsleven ontregeld, de sociale strukturen van de zwarte mens vernietigd en

heeft een verregaande alienatie voor gevolg. De mannen zijn verplicht ver van hun familie te leven, in vernederende omstandigheden: gehuwden zijn verplicht in "vrijgezellenkwartieren" te wonen ver van hun vrouw en kinderen en dit gedurende minstens elf maanden per jaar. De achtergebleven familieleden leven in onzekerheid, ze zijn verplicht in de thuislanden achter te blijven maar hangen af van het geld dat de werkende man hen toestuurt. Ze zijn zonder verweer wanter deze, om zijn eenzaamheid te ontvluchten, relaties aanknoopt met een andere vrouw en veel geld meer opstuurt. Men schatte het aantal trekwerkers in juli 1972 op anderhalf miljoen (Zuid-Afrika en Namibië samen). Als men de gezinnen telt worden zo'n zes miljoen mensen getroffen. In 1968 verklaarde de regering dat ze de bedoeling had het systeem uit te breiden en er de Zuid-Afrikaanse economie op te stoeien. Zo is het dat nabij Johannesburg naast Soweto de gigantische getto-stad Alexandra wordt opgericht dat 40.000 mannen "vrijgezellen" en 20.000 vrouwen "vrijgezellen" een slaapkamer zal bieden. Deze getto's stapelen op een minimum oppervlakte een maximum aantal mensen op.

In de thuislanden zelf (het is overbodig het te schrijven, gezien hun functie) is er zo goed als geen industrie of mijnbouw, tenzij in Bophuthatswana waar platina mijnen zijn. De reële bevolking van de thuislanden bestaat voor het grootste gedeelte uit vrouwen, kinderen en bejaarden. Het is dan ook op de Afrikaanse echtgenote dat de last drukt de kinderen te voeden en op te voeden. Daarvoor rekent ze in de eerste plaats op de enkele gewassen die ze kan verbouwen op het lapje grond dat haar is voorbestemd en op het geld dat haar man opstuurt. De laatst toegekomen vrouwen worden in de meest desolate en woestijnachtige gebieden geïnstalleerd, omdat de eerst aangekomenen de beste gronden namen. Ze moeten

soms men spenderen aan het sprokkelen van hout en het halen van water aan de rivieren of putten. De vervreemding is volledig voor deze mensen, die soms gewoon waren in stedelijke gebieden te wonen. Onvermijdelijk volgt uit deze situatie ziekte en dood. Kwashiorkor, pellagra, scheurbuik, beriberi nemen toe. Tuberculose en ziekten verbonden aan ondervoeding zijn erg verspreid. Het Zuid-Afrikaans regime zegt geen ziekte - en sterftecijfers te hebben voor de Afrikanen - het heeft er voor alle andere inwoners van de republiek - maar de Progressieve Partij bevestigde dat in sommige reservaten één kind op twee sterft voor het vijf jaar oud wordt. In Transkei, het voorbeeld van de thuislanden, bereikte de kindersterfte op een ogenblik 40%. Studies schatten de kindersterfte in de reservaten op 25%. In 1960 werd de levensverwachting voor een Afrikaner op 44-46 jaar geschat, deze voor een blanke op 65 tot 73 jaar. En dit in het land dat zichzelf het meest geëvolueerde van gans Afrika noemt.

In feite berust gans het programma van Bantoeinstans op een grove leugen. Het begrip 'nationale groep' heeft niet de minste wetenschappelijke betekenis en is zeker geen basis voor sociale klassifikatie. Daarbij laat het Zuid-Afrikaans regime zich enkel leiden door een verdeel-en-heersprincipe en maakt haar leugen bijzonder doorzichtig. Alle blanken, welke ook hun afkomst of taal, worden beschouwd als één raciale groep. De zwarten worden ingedeeld in raciale groepen, die de vrucht zijn van de verbeelding van de blanke en slechts een schimmgverband vertonen met de sociale groepen van het voor-koloniaal tijdperk. De "nationale groep" van de Xhosa's byv. wordt, in plaats van een natie te vormen met vier miljoen inwoners, verdeeld over twee thuislanden, Transkei en Ciskei, die nu verspreid liggen op 19 stukjes land. Daarbij wordt door Xhosa aangeduid wat vroeger Xhosa, Tembu,

Bhaca, Mpondo, Mpondomise, Mfengu, enz. was. In feite heeft er nooit een Xhosa-natie als dusdanig bestaan.

Zoals er geen historische rechtvaardiging bestaat, bestaat er ook geen geografische. De Zuidafrikaanse regering heeft de bedoeling de 10 Bantoestans te hergroeperen (met de nodige deportaties) op 36 stukken grond. nu bestaan ze uit 115 afzonderlijke stukjes grond. De belangrijkste "nationale groepen" hebben het meest versnipperde grondgebied: 10 percelen voor de 4 miljoen Zoeloes, 5 voor de 4 miljoen Xhosa, verdeeld over twee staten, 6 voor de 1,7 miljoen Tswana. De drie groepen die een eengemaakt gebied zullen hebben zijn de Swazi met een half miljoen, de Ndebele met een kwart miljoen en de Seshoeshoe die wel met anderhalf miljoen zijn maar waarvan in 1970 slechts 1,7 % (24.000) in het thuisland Basotho-Qwaqwa leefde.

In 1970 bedroeg de dichtheid van de reële bevolking in de Bantoestans 119 inwoners per vierkante mijl. Ze varieert van 61 per vierkante mijl in het woestijngebied Bophuthatswana tot 173 in Kwazulu. In het blanke Zuid-Afrika is de dichtheid van de reële bevolking (alle rassen tellend) slechts 35 per vierkante mijl ofschoon alle steden in dit gebied liggen.

Zoals in de inleiding vermeld is de politiek van de Bantoestans sinds de jaren 60 het fundamentele element in de apartheidspolitiek. Vóór de uitstorting van Zuid-Afrika uit de Commonwealth en vooraleert de antikolonialistische druk van de UNO vergrootte, door de opname van de pas onafhankelijke staten, dachten de racistische bewindslieden geenszins aan een symbolische dekolonisatie van de Afrikaanse reservaten. Maar reeds in 1961 verklaarde Verwoerd, dat de Bantoestans afzonderlijke zwarte staten konden worden. De haast waarmee het regime dit programma uitvoert in de zeventiger jaren is opnieuw het gevolg van de internationale isolatie. Om daaruit te ontsnappen trachtte premier Vorster de betrekkingen met de Afrikaanse landen te normaliseren en de Westerse landen nauwer te betrekken in de apartheidseconomie. In dit diplomatiek offensief wordt het programma van onafhankelijke thuislanden als een pion gebruikt. Het feit dat de chefs van de Bantoestans (aangesteld door het Zuidafrikaans regime en daarom door de verzetsbeweging marionetten genoemd) bereid zijn op te treden als woordvoerders van de apartheid geeft een nieuwe dimensie aan de buitenlandse politiek van Zuid-Afrika. Zij moeten niet alleen de isolatie van het land doorbreken maar ook zorgen voor de import van vreemde kapitalen waar de Zuidafrikaanse economie konstant nood aan heeft.

Gesteld voor deze nieuwe feiten moet de internationale gemeenschap zich informeren over de toestand die werkelijk heerst in de Bantoestans. Zeker moet ze vermijden maatregelen te treffen die het Z.-Afrikaans regime steunen verder te gaan met haar programma. Daarom ook werd aan alle landen van de UNO gevraagd af te zien van relaties met de "chefs" van de thuislanden. Het is slechts met deze houding, in het kader van de totale isolatie van het apartheidregime op politiek, economisch, cultureel en wetenschappelijk vlak, dat men een basis legt voor de oplossing van het probleem van de apartheid en van een solidariteit met het Zuidafrikaanse volk dat vecht tegen

apartheid.

R. MORLION - A.K.Z.A. - Gent.

(1) Voor de kleurlingen en Aziaten, die samen een bevolkingsgroep vormen van een drie miljoen, werd geen grond voorzien.

PROGRAMMA ANTI-APARTHEIDSWEEK 22-28 FEBRUARI MECHELEN - LEUVEN - GENT

Mechelen.

Zondag 22/2 :

Solidariteitsoptreden van Belgische groepen : Chris Joris, Willy Donni, Lifetime Projects, Digby Benn, Kadullen, gevraagd : Wannes vande Velde, Vuile Mong, John Lundstrom.

In de loop van de week :

- tentoonstelling van Zuidafrikaanse kunst (beeldhouwwerk en schilderijen)
- tentoonstelling van Belgische kunstenaars
- filmvoorstellingen
- informatieavonden over Apartheid.

Vrijdag 27/2 :

- MAYIBUYE : Kulturele groep van het ANC, toneelgroep met zang, voordracht en Out-span-sketch
- JABULA : Afro-Jazz-groep met 8 beroepsmuzikanten
- Surinaamse groep met Zapata
- vertegenwoordigers van het ANC/SACTU

Zaterdag 28/2 :

animatiedag. ludieke voorstellen worden uitgewerkt ; ideeën zijn welkom.

Leuven.

donderdag 26/2 :

om 20u. optreden van JABULA : Afro-Jazz-groep met 8 beroepsmuzikanten, in de grote aula.

vrijdag 20/2 :

info-avond in JEKO om 20u.

dinsdag 24/2 :

info-avond in ELCKER-IC om 20u.

GENT

dinsdag 24/2 :

meeting sprekers Willy Courteaux en Pim Juffermans van de nederlandse anti-apartheidsbeweging

woensdag en donderdag 25/2 en 26/2 :

infostand, foto-tentoonstellingen en dia-projectie in de Brug.

ZUID - OOST - AZIE

Vietnam

De hereniging van Zuid- en Noord-Vietnam :
het "gewurgde" land ?

Wie zoals wij het bedenkelijke genoeg heeft gehad de film "Saigon, ville étranglée" van Coutard en Lartéguy, en vooral het debat daarna mee te maken via de Franse televisie begrijpt nu duidelijker wie er bewust over de VAL van Saigon en Phnom Penh spreekt. Daar zaten, op een rijtje in hun lamentatie broederlijk verenigd, door de Vietnamezen welbekende kopstukken van het ancien régime, zoals parachutistengeneraal, oud vice-president en Hitler-verreerder Cao Ky, een gevluchte ondernemer die in extremis nog heel wat kapitaal had kunnen ontvreemden, een advocaat, en zelfs monseigneur Seitz. Die is zowat het prototype van de combattieve, niets ontziende missionaris, die nog in februari 1973 in Saigon ging pleiten om dertigduizend voor de bombardementen gevluchte bergbewoners terug te sturen naar Kontum, waar ze hun leven riskeerden rond de belegerde stad, maar waar ze zoveel dichterbij monseigneur waren (en waar het regime hen van harte wenste). Die heren waren het vreselijk eens met de monseigneur dat ze zich onder het ancien régime vrij als een vis in het water voelden, en dat het met DE (of was het niet juist: HUN?) VRIJHEID nu in Saigon maar povertjes gesteld was. En zie, wie kwam er op dit kritieke ogenblik, met een beschuldigende vinger in de richting van de (afwezige) Vietnamese kommunisten, zich bij het reaktionaire klaagkoor voegen? De veel-linkser -dan-andere-linksen-want -met-zuivere-handen Vietnamspecialist van Le Nouvel Observateur. De man klaagde over het gebrek aan bewegingsvrijheid in Saigon: in extremis hadden de kommunisten weer eens hun wurgende greep op het verloop van een revolutie gelegd...

Spijtig voor zijn geloofwaardigheid moet gezegd dat er na 30 april zoveel ernstige en voor de hand liggende redenen voor het nieuwe bewind in Saigon waren om enige controle te wensen over de handel en wandel van een belangrijk deel van de bevolking (de kaders van het ancien régime, de buitenlanders die passief of actief gecollaboreerd hadden, de oorlogswoekeraars), dat er tegelijk een volkstelling werd gehouden als voorbereiding van de verkiezingen, dat er een distributiesysteem van rijst voor de armsten tot ontwikkeling kwam, en dat het geïmporteerde individualisme doorbroken werd door een spontane groei naar wederzijdse hulpverlening binnen woonkernen: al deze elementen samen maakten het vanzelfsprekend dat verhuizen naar een andere stad of wijk niet ongecontroleerde kon gebeuren dan bij ons.

Maar de gunstige aanleiding was weer gevonden om de kommunisten, dit moderne jodendom, de schuld te geven van iets. En daarbij kan men aansluiten bij het "algemeen gekend" feit (geïndoctrineerd omdat TV en krant de clichés van Amerikaanse persagentschappen

slaafs napraten) dat het ginder "alleen maar" om een machtsgreep van terroristische kommunisten gaat, iets zo vanzelfsprekends dat men naar geen verdere verklaring meer hoeft te zoeken.

Het hoeft dan ook niemand te verbazen als de bezig zijnde eenmaking van heel Vietnam door velen als een onderdeel van die alom "gekende" internationale kommunistische samenzwering gezien wordt. We willen niemand dat genoeg ontnemen, maar feiten zijn nu eenmaal feiten.

Historische eenheid.

Westerse "historici" die de eenheid van Vietnam willen ontkennen gaan hun historische argumenten hooguit enkele eeuwen terug zoeken, in de periode toen het expansieve kapitalisme zich voor dit land ging interesseren. Het is ongetwijfeld juist dat Vietnam sinds die tijd meestal verdeeld was. De vraag dient dan wel gesteld in hoever de westerse bemoeiingen daar niet de directe oorzaak van waren. Dat dit zo is voor de laatste 20 jaar zal nu wel een algemeen gekend feit zijn, maar ook het Franse kolonialisme heeft dankbaar gebruik gemaakt van plaatselijke potentatjes om door verdeling beter te kunnen heersen.

Overigens maken de Vietnamezen zich wel eens vrolijk over ons merkwaardig gebrek aan historisch perspectief: voor hen reikt dit over 40 eeuwen heen. En verdeeldheid ervaren zij als het resultaat van veel vreemde inmenging. Eenheid was steeds het resultaat van overwinningen op het imperialisme.

Vermits zij, voor de zoveelste maal in hun lange geschiedenis, een buitenlandse aanval verslagen hebben, en zij hierdoor weer voor het eerst sinds lang in volle zelfstandigheid over hun toekomst kunnen beslissen, is het vanzelfsprekend dat hun eerste gedachte naar herstel van de eenheid gaat. Met de vernietiging van de Amerikaanse imperialistische invloed is voor hen ook de voornaamste hinderpaal op die weg verdwenen.

Aktuele eenheid.

Hierbij moet wel worden aangestipt dat de hereniging een proces is dat over diverse stadia verloopt, waarbij sommige van de belangrijkste nu al voorbij zijn. Om te beginnen is er in de politieke leiding van de bevrijdingsstrijd steeds een duidelijke eenheid geweest, eenheid die teruggaat tot Ho Shi Minh: het spreekt wel vanzelf dat de gebeurtenissen die Vietnam in de jaren 1954-1956 een verdeling opdrongen, de machtige Vietnamese arbeiderspartij niet in haar structuur hoefden te raken - er is weliswaar een duidelijke autonomie van twee afzonderlijke vleugels, maar binnen één partij. Dit is waarschijnlijk één van de belangrijkste factoren in het Vietnamese succes geweest: de zware opofferingen die de militaire

strijd vergde, en de grote rol die de publieke opinie in de USA en andere westerse landen op cruciale momenten gespeeld heeft, zijn alleen mogelijk geweest mits een minutieus geplande en uitgevoerde binnen- en buitenlandse politiek, gestemd door een zo groot mogelijke eenheid van het Vietnamese volk.

Het is voor alle waarnemers ook steeds duidelijk geweest dat er een sterke coördinatie was tussen beide legerleidingen.

Sinds 30 april is er al een grote stap verder gezet op deze weg. Zo heeft men ons bijvoorbeeld verzekerd dat de economische planning het land reeds als één geheel beschouwt. Gezien de lange duur waarover economische plannen moeten gaan om doelmatig te zijn ligt dit wel voor de hand : het heeft geen zin om nu nog plannen op te stellen voor het Zuiden en het Noorden afzonderlijk voor ongeveer een jaar. Een zwaarwegend argument is de sterke complementariteit van beide economieën : Centraal- en Noord-Vietnam hebben moeite om zelf in hun voedselbehoeften te voorzien, de Mekongdelta in het zuiden kan genoeg produceren om het land (opnieuw) rijst te laten uitvoeren ; Noord-Vietnam heeft een behoorlijk ontwikkelde industrie en steenkool van uitstekende kwaliteit, het Zuiden heeft grondstoffen als rubber en hout, en binnen enkele jaren wellicht voldoende petroleum om de OPEC-landen te gaan vervoegen.

Ook sommige andere staatsfuncties worden geleidelijk samengesmolten. Zo is het voor de buitenlander die contact op ministerieel niveau met de gezondheidsdienst wil, niet zo duidelijk hoe de taakverdeling verloopt tussen de Zuidvietnamese minister Duong Quinh Hoa en haar Noordvietnamese kollega. Dit kan soms minder prettig zijn, maar het is nu eenmaal een verschijnsel dat elke geleidelijke verandering begeleidt.

Eenheid van het volk.

De huidige voorbereidingen in de richting van hereniging op staatsniveau zijn misschien opvallender, omdat ze gepaard gaan met besprekingen waaraan internationale bekendheid wordt gegeven, en omdat het verschijnsel Staat voor velen een grote symbolische betekenis heeft. Zo zal het voor de Vietnamezen ongetwijfeld de demonstratieve bekroning vormen van 30 jaar strijd. En dus een bijzonder feestelijke gebeurtenis.

Maar daarom waren voorgaande maatregelen, niet minder ingrijpend in het dagelijks leven in Vietnam. En in de eerste plaats de hereniging van vele duizenden gezinnen, waarvan de man als Vietnamstrijder in uitvoering van de akkoorden van Genève in 1954 "voorlopig" naar het noorden was getrokken, in afwachting van de beloofde hereniging in 1956, of waarvan de man in 1958 naar het Noorden was gevlucht om te ontkomen aan de campagne "Verklik de kommunisten" van Dien. Men kan zich eigenlijk nauwelijks voorstellen wat de meer dan een kwart eeuw zo sterk verhoopte hereniging voor deze mensen betekent, maar het zal wel een enorme gebeurtenis zijn. Vele Vietnamezen hebben ongetwijfeld Ford en andere onheilsprofeten geloofd toen die voorspelden dat op de overwinning van de "kommunisten" een bloedbad zou volgen. Toen dit er niet kwam (heeft onze pers daar aandacht aan besteed ?) verwachtten toch vele kaders van het ancien regime, dat ze onder een of andere vorm zou-

den gestraft worden. Maar zowel bloedbad als straf zijn typisch westerse, geïmporteerde "beschavingsprodukten" De Vietnamese cultuur is meer geneigd tot vergeving en verzoening. Het programma van nationale verzoening, dat direkt na 30 april zowat het hoofdbestanddeel van de politiek van de Voorlopige Revolutionaire Regering uitmaakte, was tegelijk een begin van kulturele herbronning, van terugkeer naar de basis van de traditionele Vietnamese gebruiken. In de situatie waarin het land verkeerde was het ook de enig haalbare oplossing, omdat de overgrote meerderheid van de Vietnamese gezinnen verdeeld was over beide kampen.

Het is spijtig dat er van deze nationale verzoening alleen een beperkt uiterlijk element in onze pers werd vermeld, namelijk de "heropvoeding"-kursussen die overal werden ingericht, en daar dan nog het voor ons ongewoonste element van, namelijk dat het voor iedereen een paar dagen internaatleven betekende ; niet bijvoorbeeld dat dit voor de meesten in hun werkgelegenheid gebeurde, dat hierbij alle hiërarchische niveaus doorbroken werden (in een hospitaal b.v. werden dokter, verpleegster en portier in één groep bijeengezet), en dat het belangrijkste deel een gewone groepsdynamische gedachtenwisseling was, ZONDER enige controle van het revolutionaire bewind. Maar het allerbelangrijkste, namelijk dat er een streep getrokken werd door zelfs het meest beladen oorlogsverleden van iedereen die dit wenste, dat iedereen met een schone lei kon beginnen aan de grootse gemeenschappelijke taak - de opbouw van een welvarend en gelukkig land-, ging praktisch onopgemerkt aan onze berichtgeving voorbij.

Maar juist dit element betekende voor miljoenen Zuidvietnamezen dat een eventuele hinderpaal voor volledige morele hereniging van hun gezin - en civiele integratie in de nieuwe maatschappij, weggenomen werd : het is niet meer belangrijk tot welk kamp men behoort heeft, allen zijn nu verenigd rond eenzelfde doel, er zijn geen tegenstanders meer. Het Westen zou hier heel wat kunnen leren.

Verschillen.

De westerse pers heeft integendeel met de gewone vanzelfsprekendheid alle aandacht gevestigd op datgene wat nog verschillend is tussen Noord en Zuid. Ze moest maar putten uit het verslag van het Noordvietnamese staatshoofd Truong Chanh voor de consultatieve conferentie over de staatshereniging : met de voor Vietnamezen gebruikelijke openhartigheid worden ze daar op een rijtje opgesomd (1). We herinneren er hier bondig aan. Er zijn nog belangrijke sociaaleconomische verschillen vooral omdat in het Zuiden het bezit van produktiemiddelen nog sterk geïndividualiseerd is, en men pas begint met de uitbouw van socialistische produktieverhoudingen, en men dus nog een grote massa kleine en zeer kleine boeren en arme landarbeiders telt, een zeer talrijke en zeer arme, vooral door de Amerikaanse dollar geproeide, en met hun verdwijning geruïneerde middenstand, en nog machtige handelskapitalisten; alles verdwenen in het Noorden. Verder is er geen eenheid op monetair en fiscaal terrein, en men begint pas met enige controle uit te oefenen op prijzen en lonen in het Zuiden. Andere verschillen vindt men vooral op staatsniveau : in het Zuiden is er geen parlement, maar wel een Raad der

Wijzen bij de regering ; er is geen grondwet, tenzij het programma van het Nationaal Bevrijdingsfront, en er is nog maar nauwelijks een embryo van een wetgeving. Het is verder evident dat er grote kulturele en ideologische verschillen bestaan tussen het Noorden, dat een generatie lang onafhankelijkheid en opbouw van het socialisme achter zich heeft, en het Zuiden dat nog niets anders kende dan feodalisme en kolonialisme.

Volgens het rapport van Truong Chinh zijn deze verschillen echter voorwaardelijk en voorlopig, naast veel fundamentele en determinerende overeenkomsten. In de toekomst zal de nadruk gelegd worden op versterking van het overeenkomstige, terwijl de verschillen geleidelijk zullen verdwijnen in de loop van de socialistische revolutie.

De consultatieve conferentie.

Weinig aandacht werd er besteed aan de bijzonder uitgebalanceerde samenstelling van de beide delegaties op genoemde conferentie (1). En met reden, want dan had men moeten erkennen dat het niet allemaal kommunisten waren. En dat is in tegenspraak met de officiële westerse ideologie.

We gaan het hier niet hebben over de 25 Noordvietnamezen : menigeen is er zo rotsvast van overtuigd (bij de gratie van de hersenspoeling via het dagelijks nieuws) dat daar alleen kommunisten iets in de pap te brokken hebben dat het weinig zin heeft daarover te redeneren, en via papier kun je niets anders. Maar misschien is dat voor de Zuidvietnamezen nog niet zo "evident".

Misschien wist U dat er in het Nationaal Bevrijdingsfront niet alleen de Vietnamese arbeiderspartij zit, maar ook een vakbond, een vrouwenorganisatie, vertegenwoordigers van verschillende godsdienstige groepen w.o. katholieken, diverse nationale minderheden, een boerenorganisatie, een jeugdbeweging. Sinds 1969 bestaat de Voorlopige Revolutionaire Regering uit een coalitie tussen het N.B.F. en de Alliance des Forces nationales, démocratiques et de la Paix, een beweging die toen uit de 3e macht groeide. Deze A.F.N.D.P. had 2 afgevaardigden in de Zuidvietnamese delegatie.

En misschien herinnert u zich nog dat er in september van verleden jaar een nieuwe oppositie tegen Thieu via talrijke betogingen tot uiting kwam, hoofdzakelijk onder de katholieken die nog zowat zijn laatste steun waren. Deze groepen vaardigden 7 personaliteiten af, misschien zeggen U de namen van de vrouwenleidster Ngo Ba Thanh, de katholieke geestelijke Chan Tin, of de studentenleider Huynh Van Nom wel iets. Of het feit dat er iemand bij was die nog onder Thieu tot parlementair werd verkozen. In totaal waren er 6 geestelijken bij.

Misschien begrijpt U ook wel dat de Zuidvietnamezen het niet erg appreciëren dat er in het Westen beweerd wordt dat alleen kommunisten over hun toekomst, en met name over de hereniging vmet het Noorden, beslissen. . .

Zeker wanneer die gebelirt met de benedictie van de hoogste kerkelijke boeddhistische en katholieke autoriteiten. . .

En vooral omdat artikel 1 van de overeenkomst van Geneve (1954) en artikel 1 van de akkoorden van Parijs (1973) deze hereniging onduubbelzinnig in het vooruit-

zicht stelden. Met o.m. de handtekening van Kissinger onder de laatste. . .

P.W. 25.12.75

(1) de volledige tekst wordt op eenvoudig verzoek opgestuurd.

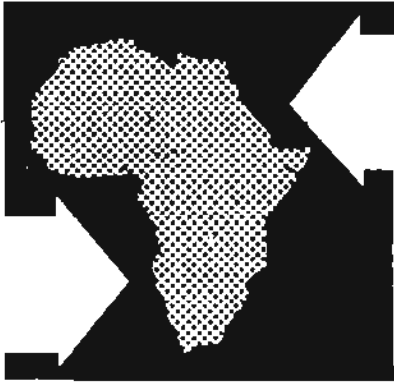

De Vereniging België-Vietnam geeft binnenkort de studie uit van Tran Van Minh, Maître-Assistant aan de Universiteit van Parijs, over :

**BETALING VAN DE OORLOGS-
SCHADE IN VIETNAM :
VOLGENS INTERNATIONAAL RECHT
EEN Plicht VAN DE USA !**

Dit werk, volgens Le Monde "une savante étude juridique", is van het allerhoogste politiek belang in de strijd voor een actievere solidariteit met het Vietnamese volk, en meer in het algemeen, voor de strijd tegen het Amerikaans imperialisme.

De uitgave zal ongeveer 80 frank kosten. Zij kan nu reeds besteld worden bij de redactie van Vrede.

AFRIKA

Tanzani

Afrikaans socialisme in Tanzania. Reisindrukken

In de zomer van 1975 ondernamen we met drie mensen een reis naar Tanzania. Onze reis gebeurde met het vliegtuig naar Nairobi, de hoofdstad van Kenia. Vandaar gingen we naar Mombasa, de belangrijkste havenstad. Van Tanzania, dertig keer de oppervlakte van België, zagen we enkel het Noord-Oostelijk deel. In Dar Es Salaam, de hoofdstad, bleven we een drietal weken en we konden er heel wat informatie bijeenhalen. Daarna reden we per autobus in de richting van Nairobi terug. Over deze tocht deden we 4 weken waarin we verschillende dorpen en kleine stadjes bezochten.

Het verhaal dat hieronder volgt geeft slechts enkele indrukken weer die ons sterk hebben getroffen. Een uitgebreide studie over de theorie en de praktijk van het socialisme in Tanzania is het geenszins. Wel moet bij het lezen begrepen worden dat we niet naar Tanzania zijn gegaan om naar de olifanten te kijken, zoals de meeste westerse toeristen, maar hebben geprobeerd een zicht te krijgen op het afrikaanse socialisme. Vandaar toch even kort de vraag van waar komt het socialisme in Tanzania en wat verstaan zij eronder?

Afrikaans socialisme.

Als president Nyerere in 1967 de fameuze Arusha-verklaring geeft dan moet men dit niet begrijpen als een donderslag bij heldere hemel. Het is noch een profetie, noch een ideologische ommezwaai.

Bij de stichting van de TANU (Tanganyika african national union) de nationale éénheidspartij, in 1954 was de partij gericht op de onafhankelijkheidsstrijd voor en door het volk. Toen in 1961 de onafhankelijkheid via onderhandelingen vreedzaam werd verkregen is het volk onder leiding van de partij blijven vechten tegen het internationaal georganiseerde kapitalisme. Voor de meeste landen die in de jaren zestig onafhankelijk werden betekende dit slechts een nieuwe fase van uitbuiting. Dezelfde koloniale heersers hadden een handiger vorm van uitbuiting gevonden. Schijnonafhankelijkheid die een verscherpte economische uitbuiting toelaat. In Tanzania steunde de partij daar entegen op het volk het westers kapitaal kreeg niet de mogelijkheid de hand te leggen op de ontwikkeling. Met de politieke onafhankelijkheid wen men ook de economische onafhankelijkheid uitbouwen. In Tanzania steunde de partij daarentegen op het volk en was er niet een bepaalde klik die zich liet om-

kopen door het westers kapitaal.

Vanaf 1967 stuurde men dit politieke beleid nog sterker in de richting van een volksrepubliek. Men koos definitief voor het socialisme, enige voorwaarde voor een echte menselijke samenleving. Tanzania loskomend uit stammentradities en een koloniaal verleden ging nu de strijd aan met de imperialistische krachten die rondom het land aanwezig waren : in Kenia, Zaire, Mozambiek, Z Afrika.

De kern van het "afrikaans" socialisme in Tanzania is "UJAMAA" een dorpsgemeenschap die op socialistische basis samenwerkt. Vanuit deze dorpsgemeenschap zal een socialistische staat worden opgebouwd.

Wat wij nu sterkst ervaren hebben in Tanzania is het feit dat socialisme *strijd* betekent, maar *strijd* die de belofte van vooruitgang, hoop, toekomst in zich draagt.

Socialisme bots je ook niet tegen het lijf, je moet het stilaan ontdekken in de verschillende facetten van de Tanzaniaanse samenleving. Langzaam begin je de verschillen te zien met de situatie in b.v. Kenia of met ons eigen land.

Sommige verschillen sprongen heel duidelijk op ons af.

Onderwijs.

In de *universiteit* van Dar Es Salaam stonden we verstond hoe er in de fakulteit economie gewerkt wordt. Geen vage, abstracte, achterhaalde economische theorieën, geïmporteerd uit het westen. Er wordt in kleine groepen gediscussieerd over de economische problemen van Tanzania. Daarbij zijn de centrale vragen : beantwoordt onze economie aan de noden en behoeften van het volk en kunnen de mensen zelf bepalen wat en hoe ze zullen produceren?

De studenten komen dan ook dikwijls tot scherpe kritieken tegen de nog bestaande invloed van de multinationale ondernemingen in Tanzania. Hun kritieken blijven echter niet louter theoretisch, tijdens de vakantie worden er werkkampen georganiseerd, waarbij studenten gaan meewerken in landbouwprojecten of in fabrieken. Ook in onze contacten met het *lager onderwijs* vielen ons de sterke pogingen op om het onderwijs terug ten dienste van het volk te stellen. Geen vervreemd onderwijs meer dat een kleine elite moet selecteren en waarbij de massa achterblijft. Als 95 % van de bevolking *boeren* zijn dan moet het lager onderwijs daarop gericht zijn : men leert een goede boer worden. In T. betekent

dit echter meer dan individueel in staat zijn het land te bewerken. Integendeel men leert hoe de landbouw kwantitatief en kwalitatief verbetert als men samenwerkt. Onderlinge concurrentie brengt strijd tussen de mensen waarbij de één vooruitkomt ten koste van de andere. Socialistisch produceren betekent samenwerken voor de vooruitgang van gans het volk.

Het lager onderwijs is ook een kleine leefgemeenschap. Met plezier en tegelijk met ernst hebben we kinderen de schoolplaats zien reinigen. Met honderden kleine hakken zagen we ze de gemeenschappelijke schoolshamba (stuk landbouwgrond) bewerken. In een schooltje in Mandera waren de kinderen verdeeld in vier groepen : elke groep bestond uit kinderen van de zeven klassen. Elke groep werd beschouwd als een dorpje, en had dan ook zijn eigen veld. De opbrengst van hun landbouw wordt door de leerlingen zelf beheerd : een deel dient als voedsel voor zichzelf, een deel wordt verkocht om schoolboeken en -materiaal te kunnen aankopen. Een derde deel gaat naar het dorp waarin de school ligt, hierdoor wordt de betrokkenheid van school en gemeenschap beklemtoond. In Korogwe, een klein stadje, zagen we schoolkinderen samen met hun onderwijzer W.C.'s bouwen voor de school. Deze enkele voorbeelden tonen ons concreet de politiek van de regering : het principe "self-reliance" of "steunen op eigen krachten" toepassen in alle aspecten van de samenleving.

Regeringssteun wordt bij voorkeur gegeven aan dorpen die zelf projecten uitbouwen. Voor het onderwijs wordt dit georganiseerd door de TAPA (Tanzania Parents Association), de nationale oudervereniging : zij stimuleert de bouw van schooltjes samen met en door de mensen van het dorp zelf.

Enkele aspecten van de Keniaanse samenleving

Opmerkelijk voor ons waren ook de *verschillen* met wat we in Kenia gezien hadden. Ook al was onze ervaring in Kenia zeer beperkt : we waren slechts 1 week in Nairobi, de hoofdstad en vier dagen in Mombasa, de belangrijkste havenstad. De contrasten die ons opvielen slaan dan ook enkel op de situatie in de steden. In Tanzania bezochten we Dar Es Salaam, de hoofdstad, Moshi en Arusha, twee steden in het Noord-osten van Tanzania.

In Nairobi zagen we wat we gehoord hadden over een *grootstad in een ontwikkelingsland*. Een enorm waterhoofd in vergelijking met de rest van het land. Een enorme concentratie van mensen in en rond de stad, tegen een zeer wijd gespreide bevolking op het platteland. De oorzaak van die concentratie moesten we ook niet verzoeken. Rond de hoofdstad liggen een aantal grote westerse fabrieken. De stad wordt in de ogen van de mensen voorgesteld als een paradijs, men kan er geld verdienen zodat men zich alles kan aanschaffen. Deze dromen staan ver van de realiteit : slechts een deel van de mensen geraakt aan het werk en dan nog tegen uitbuitingslozen. Gevolg hiervan zijn de massa werklozen die in de krottenwijken rond de stad leven.

Scherp steken in de stad ook het *luxueuse centrum* uit, met zijn talrijke banken, sjieke hotels, administratie-buïdings. De blanke man, symbool van de vroegere koloniale uitbuiting loopt hier nog steeds praalziek rond. De nieuwe afrikaanse elite die de zepionnen zijn in de handen van de multinationals moeten het volk de illusie geven

dat het land onafhankelijk is.

Stilaan beginnen de mensen echter de klassetegenstellingen te zien, het is niet langer meer enkel blank-zwart, maar kapitaal-arbeid die als voornaamste tegenstelling wordt gezien.

In Nairobi zagen we bijna voor elke winkel een man zitten met knuppel in de hand. Elke klant werd in het oog gehouden. Voor de blanken waren deze mannen uitgerust in uniform : helm, knuppel, uniformpakje. Dergelijke *privé-milities* vonden we hier overal. Toen we een afrikaanse wijk wilden bezoeken waren we in de verkeerde richting vertrokken en geraakten verzeild in een villawijk. Wij wandelden door omdat we dachten dat het maar voor eventjes zou zijn, er kwam echter geen eind aan : de ene villa na de andere, hoofdzakelijk nog van de blanken, die hier in dienst van de multinationals werken, maar ook reeds veel afrikaanse elite. Bijna elk hek van de afsluitingen rond die luxueuze villa's droeg een brod van de privé-maatschappij die ook 's nachts deze huizen bewaakte. Vanwaar de angst van winkeliers, banken, villabewoners, warenhuizen ???

De toenemende tegenstelling tussen rijk en arm in de steden brengt een verhoogde *diefstal* mee : ten einde raad gaan de mensen die hun droom van werk, voedsel en kleren niet vervuld zien, het voedsel nemen waar het te krijgen is.

Veel arme mensen gaan ook hun redding zoeken in het *bedelen*. Zij worden met kleine salmoezen aangetrokken door rijke winkeliers, die hen 's nachts voor hun winkel laten slapen als goedkope nachtwakers.

In de Keniaanse hoofdstad valt ook het geweldige *westers konsumptiepatroon* op dat via allerlei reclame verspreid wordt. De meest afzichtelijke westerse mode wordt hier gepropageerd. Winkelatalages steken de ogen van de arme mensen uit.

De blanken, die werken in industrie, handel, 'ontwikkelingsprojecten', vinden Kenia dan ook beter dan Tanzania hier kan men tenminste "alles" kopen, dwz. alles wat een westerse rijke nodig heeft. Dat het gewone volk in Kenia ondertussen niet het essentiële voor het leven kan kopen, is die heren en dames een zorg : zij worden zelden gekonfronteerd met de gewone mensen, gezien hun leven volledig georganiseerd is binnen een gesloten kliek van eigen soort.

Dit patroon van minachting en uitbuiting van het volk is overgenomen door de afrikaanse elite, die in hun president Kenyatta het mooiste voorbeeld vinden van neo-kolonialisme, corruptie, uitbuiting.

Misschien lijkt het wel wat vreemd zoveel over Kenia te vertellen als we willen aantonen hoe het met het socialisme van Tanzania gesteld is.

Vergelijking met Tanzania.

Maar op al deze vergelijkingspunten zitten grote verschillen met Tanzania, waarin we niet alleen het streven, maar ook reeds gedeeltelijke realisaties van Tanzania's Afrikaans socialisme zien.

De *steden* die we in Tanzania bezochten waren kleiner en soberder dan deze in Kenia. Dar Es Salaam is niet het tiepe waterhoofdstad als Nairobi. Integendeel, bewust gaat men dit tegen. De industrie wordt zoveel mogelijk verspreid hoewel havensteden de belangrijkste industrie-steden blijven. Daarnaast en dat lijkt ons wel zeer belang-

rijk, ligt het hoofdaxent van de Tanzaniaanse politiek op de *ontwikkeling van het platteland*. Als 93% van de mensen op het platteland leven moet de landbouw en de dorpen ontwikkeld worden om aan de behoeften van de mensen te kunnen voldoen. Systeematisch wordt de landbouw in gans het land, en niet alleen in de rijkste of vruchtbaarste streken, gestimuleerd. Mensen die verspreid leven worden bijeengebracht in dorpen om essentiële voorzieningen als zuiver water, geneeskundige zorgen, onderwijs, winkels, coöperatieven voor iedereen toegankelijk te maken. De verst gevorderde dorpen beginnen op socialistische wijze te produceren: de ujamaa-dorpen, waarbij de politieke inspraak van de boeren gestimuleerd wordt. Zo is het leven op het platteland niet langer meer een symbool voor armoede en achterlijkheid, maar biedt het kansen op een menswaardig bestaan in gemeenschap.

Onder deze omstandigheden zijn de mensen ook minder geneigd het platteland te ontvluchten om in de stad hun heil te zoeken. Ook in Tanzania is dit nog niet volledig gerealiseerd. Wij vernamen dat men geregeld mensen die van het platteland naar de stad gekomen zijn en er geen werk vinden, terugstuurt. Ongeveer hetzelfde gebeurt met de *bedelaars*. Hoewel we ze niet in zo een grote getale als in Kenia tegenkwamen, zijn er toch nog, meestal in groep. Men probeert deze mensen die losgerukt zijn uit hun oorspronkelijke gemeenschappen, te laten intrekken in nieuw opgezette dorpen. Door deelname aan de landbouw zouden ze in eigen onderhoud kunnen voorzien.

Deze kampanje tegen het bedelen heeft ook een ideologische betekenis: ze is zowel gericht tegen de bedelaars als tegen diegenen die aanmoedigen geven. De bedelaars zijn een levende propaganda voor de stelling dat men kan leven zonder te werken, en dit druist in tegen wat de partij en de regering voorhouden. Geen voedsel, geen menswaardig leven zonder de arbeid van ieder. Geld geven aan bedelaars brengt bovendien geen enkele oplossing voor hun problemen: de ongelijkheid tussen de Tanzaniaaners moet politiek opgelost worden.

Het westers *konsumptiepatroon* krijgt hier ook veel minder kansen. Er zouden tevens veel minder afnemers zijn. Met de nationalisatie van de industrie is men begonnen met de training van Tanzaniaanse kaders die zelf de industrie kunnen leiden. Dit doel is nog lang niet bereikt maar het westers kapitaal kan hier alvast de plak niet meer zwaaien. De blanken die we ontmoeten, waren meestal mensen die in het kader van ontwikkelingsprojecten werkten. De luxueuze westerse consumptie, die in het centrum van Nairobi te zien is, maakt hier weinig kans. Dit feit wordt echter ook veel tegen Tanzania gebruikt. Het consumptiepatroon is er veel soberder, dit zou een bewijs zijn dat het kapitalisme zoals in Kenia beter is. Het veel gehoorde argument: hoe meer en hoe groter industrie, hoe meer het volk op langere termijn zal kunnen kopen: meer industrie, meer arbeid, meer lonen, meer geld, een grotere markt. Dat dit gebeurt op basis van uitbuiting, wordt als een voorlopig noodzakelijk kwaad afgedaan.

Tanzania -oproep... en de strijd hier

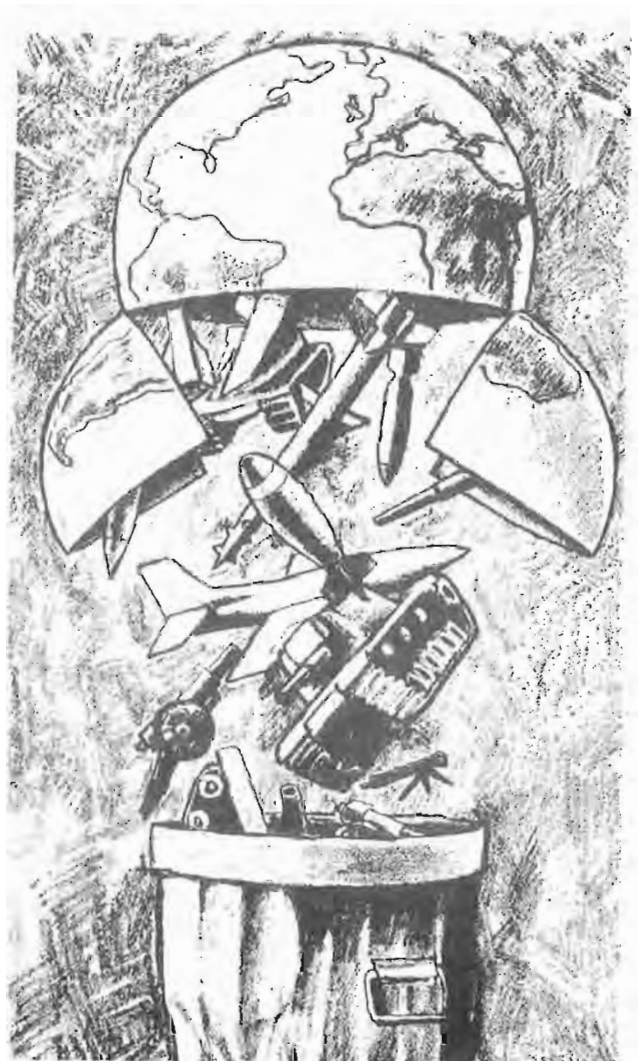
In Tanzania wil men gans het volk bij de ontwikkeling

betrekken, geen kleine groep bezitters die de andere domineert. Dat dit nog niet ten volle gerealiseerd is hebben we dikwijls gehoord van Tanzaniaaners zelf. De mensen met wie we konden praten, waren meestal vol lof over het socialisme, over de 'ujamaa'-politiek, maar beklemtoonden dat, ze "op weg" waren, dit moesten we ook vertellen aan de mensen in België.

Wellicht is het duidelijk geworden in ons verhaal dat onze persoonlijke sympathie met het volk van Tanzania en voor de politiek die het onder leiding van zijn partij voert, niet kunnen verbergen. Wij vinden dat dit afrikaans socialisme onze volledige steun verdient. Te meer daar de imperialistische machten dit niet graag zien gebeuren, we mogen aannemen dat de multinationals niet stil staan in hun pogingen Tanzania de das om te doen. Evenals Tanzania ligt ook voor ons in het westen de enige hoop op een menswaardig bestaan in een strijd tegen het kapitalisme, dat alle toekomst voor de mensen dreigt kapot te maken ter ere van 't profijt van een kleine bezittende klasse.

gedaan.

Mark Deneer, Anjes Van Acker, Erik Van Den Heede.

Centraal Amerika

Het eerste Congres van de Communistische Partij van Cuba.

VAN HET COLONIALISME NAAR HET SOCIALISME.

Het eerste Congres van de PCC (Partido Comunista de Cuba) verenigt twee historische ervaringen van het latijns-amerikaanse werelddeel : enerzijds een résumé van 107 juren leven in één van zijn landen, anderzijds de voornaamste stap in een deel van Amerika.

Een partij om de revolutie te leiden.

De onafhankelijkheidsstrijd begon in Cuba op 10 oktober 1968, in een suikerfabriek.

Aan het hoofd van de opstand vindt men Carlos Manuel de Cespedes, een creools grondeigenaar, bewonderaar van de ideeën van de Franse revolutie. Na tien jaren mislukte strijd, waar leiders naar voren traden zoals Maximo Maceo, herneemt de strijd van de rebellen tegen de spaanse overheerser in 1895.

Dit maal voeren de Cubanen een nieuwe factor in in het rijke historische arsenaal van de latijns-amerikaanse volkeren : de antikolonialistische strijd was aangevoerd door een Partij.

Aan het hoofd van de Cubaanse Revolutionaire Partij stond José Martí, die zowel de strijd leidde tegen het afbrokkelende spaanse colonialisme als tegen het opkomende expansionisme van de Verenigde Staten. De ideeën van Martí zullen trouwens, tot op heden, één van de voornaamste stromingen vormen van het revolutionaire denken in Cuba.

De beroofde Republiek.

De Amerikaanse militaire interventie en de dood van Martí op het slagveld (1898) gingen fundamenteel de CRP beroven van haar doelstellingen. Het half verwoeste eiland kon enkel machteloos toekijken hoe het leger van de Verenigde Staten de plaats innam van de verslagen Spanjaarden, terwijl de bedotte vrijheidsstrijders hun intrede deden in de steden.

De Regering van Washington verplicht de jonge Staat een amendement op te nemen in de nieuwe grondwet, het "Platt-amendement", dat de Verenigde Staten toelaat in Cuba in te grijpen telkens de zogenaamde onafhankelijkheid in gevaar schijnt of wanneer de vrijheid, het individueel leven of de privé-eigendom bedreigd worden (derde clausule van het amendement).

Het resultaat hiervan kan men in cijfers uitdrukken : in 1898 bereikten de noord-amerikaanse investeringen in Cuba 50 miljoen dollar, acht jaar later overschreed men de 160 miljoen en in 1927 bereikten ze 1.450 miljoen. Op 10 oktober 1968 verklaarde Fidel Castro : "Ik denk dat geen enkel ander land zo veel en zo grondig werd ingepalmd. Dit bracht mee dat de imperialisten de hand legden op onze rijkste gronden, al onze mijnen, onze grondstoffen; dat zij onze openbare diensten uitbaatten, het overgrote deel van onze suikerindustrie in handen namen evenals de meest renderende andere industriële sectoren, de elektriciteitsmaatschappijen, de telefoon, de

spoorwegen, de voornaamste handelssectoren en de banken".

De jonge cubaanse arbeidersklasse van het begin van deze eeuw was sterk beïnvloed door een a-politiek anarchisme en een soort anarcho-syndicalisme dat enkel loonsverhogingen nastreefde. Gedurende deze periode, in 1906 sticht Carlos Baliño, een tabaksarbeider en een medewerker van Martí, een marxistische groep : de Socialistische Partij van Cuba. In 1903 reeds had hij een Club voor Socialistische Propaganda gesticht "om mekaar te ontmoeten en de principes van het marxistisch socialisme aan te leren". In 1921 schrijft hij naar de russische arbeiders en boeren : "... de arbeiders van Cuba zullen hun brood delen met de russische kameraden, uit plicht en met geweten . . . om te trachten de heroïsche proletarische Republiek te redden".

De eerste Communistische Partij.

Verschillende Communistische Groeperingen uit gans het eiland komen op 16 en 17 augustus 1925 samen voor het oprichtingscongres van de eerste Communistische Partij. Aan de leiding ervan vindt men Baliño terug naast Julio Antonio Mella. De eerste resoluties werden besproken en aangenomen door 13 deelnemers die vijf clandestiene zittingen hielden, telkens op andere plaatsen. Zij stelden een programma op met als voornaamste doeleinden de strijd voor de achturedag in de suikerfabrieken, de nationalisatie van de openbare diensten en de invoering van een progressieve belasting op het kapitaal en de rente. Julio Antonio Mella ontpopte zich heel vlug als een geboren leider, hij dirigeerde de strijd voor een universitaire hervorming, legde contacten tussen de studenten en de arbeiders, organiseerde het eerste Congres van de Studenten, stichtte de Universiteit Jose Martí.

De regering van de dictator Gerardo Machado, gesteund door de Verenigde Staten besliste de jonge partij direkt van de nationale politieke scène te schrappen. De inschrijving in het Register van de Verenigingen werd gewijzigd en de pas verkozen Secretaris-Generaal, José Miguel Pérez, werd gearresteerd en verbannen.

Julio Antonio Mella onderging hetzelfde lot en werd in Mexico door handlangers van Machado vermoord. De andere leiders werden voor de rechtbanken gedaagd, onder hen bevond zich de toen 77-jarige Baliño, die in 1926 overlijdt.

Een intensieve Campagne wordt gestart tegen de ideeën van de C.P. door de grote informatic-media, allen gecontroleerd door de officiële sferen.

De mislukte revolutie van 1930.

Tijdens de eerste jaren van deze decade, één van de meest woelige en bloedige in de geschiedenis van de republiek, kan de jonge partij niet enkel overleven maar

zal zij aangroeien en zich in de strijd verstevigen. Zij lag aan de grondslag van de algemene staking van augustus 1933 tegen de tyrannie van Machado. Talrijke militanten verdwijnen en worden vermoord. Een belangrijke figuur in deze strijd was Ruben Martinez Villena. Maar de partij is onervaren en kan de prerevolutionaire toestand van dat ogenblik niet meester wegens gebrek aan een geschoolde voorhoede, aan eenheid in denken en strijd, aan een juiste analyse van de dialectiek van het ogenblik.

De koude oorlog.

De Tweede Wereldoorlog zal de toestand beïnvloeden. In 1938 wordt de Communistische Partij wettelijk erkend. In 1939 sticht men, onder de leiding van Lazaro Peña, lid van de Partij, de Confederatie van de Cubaanse Arbeiders en fusioneert de Partij van Baliño en Mella met een andere vereniging de Revolutionaire Unie, onder de naam Eenheidspartij van de Communistische Revolutie. Cuba werkt mee in anti-fascistische coalitie en erkent de Sovjet-Unie. Na de oorlog begint een nieuwe heksenjacht tegen de communisten die past in het klimaat van de "koude oorlog". In 1944 groeperen de communisten zich in de Socialistische Volkspartij (Partido Socialista Popular - PSP). Een voorbeeld van de achtervolgingen vinden wij in de moord op Jesus Menendez (1948) vakbondsleider en lid van de nationale directie van de PSP. "Hoy" en "Mil Diez" twee bladen van de PSP worden verboden.

Herleving en overwinning van de opstand.

In 1952 neemt Fulgencio Batista de macht door een militaire staatsgreep, het is een soort militaire "caudillo", troetelkind van de ambassade van de Verenigde Staten in Havana.

Fidel Castro, jong advocaat en militant van de meest radicale vleugel van een eerder reformistische partij, de Orthodoxen, voert de gewapende strijd in tegen de nieuwe dictatuur. Op 26 juli 1953 heeft de mislukte aanval plaats tegen de Moncada-Kazerne (de tweede grootste van Cuba). Op dat ogenblik wordt het land gekontroleerd door grootgrondbezitters en grote handelaars, sterk verbonden met Amerikaanse monopolies die het land overheersen. Na de mislukte aanval spreekt Castro zijn eigen verdediging uit, later massaal verspreid en gekend als "De geschiedenis zal mij vrijspreken". Geamnistieerd trekt hij naar Mexico, plant een ontscheping, die eveneens mislukt. Een kleine groep, waaronder Che Guevara, een Argentijnse arts die de Cubanen ontmoette in Mexico kan de Sierra Maestra bereiken, en zal van daaruit de gewapende strijd voeren tegen Batista met als apotheose de totale overwinning.

Deze overwinning (1 januari 1959) steunde op het Rebellenleger als ruggegraat van de actie en op de politieke werking van de Beweging 26-7, de Partido Socialista Popular en het Revolutionair Directorium 13 maart (gesticht door de studentenleider José Antonio Echeverría).

Fulgencio Batista en de topfiguren van het leger, van de politie en van de politieke partijen die het regime steunden vluchten uit het land weg.

De Revolutie aan de macht.

"Deze datum, één januari, veroverd tegen een dure prijs door het volk van Cuba, is een samenvatting van de strijd van talrijke generaties Cubanen, vanaf de vorming van de

natie tot het bekomen van de soevereiniteit, de vrijheid en de totale politieke en economische bevrijding van Cuba" verklaarde Ché Guevara in juni 1960.

De wet op de Landbouwhervorming, van 17 maart 1959, is de start van de uitvoering van de totale hervorming van het land en tevens van de vijandelijkheden door de Regering van de Verenigde Staten. De grootgrondbezitters worden onteigend, de produktiemiddelen worden de eigendom van het volk.

Op 19 april 1961 vallen huurlingen Cuba binnen, getraind, gefinancierd en gesteund door de CIA, om via de Varkensbaai de oude "orde" terug in te voeren. Fidel Castro doet een oproep om de "socialistische Revolutie" te redden en duizenden gewapende arbeiders, boeren en soldaten nemen de verdedigingsposten in. 72 uren later zijn de circa 1.300 overbepaalde invallers verslagen.

De eenheid van de Cubaanse revolutionairen.

In deze omstandigheden ontstonden de "ORI" (Organizaciones Revolucionarias Integradas) of Geïntegreerde Revolutionaire Organisaties : een eenheidsbeweging samengesteld uit de drie voornaamste oppositiebewegingen tegen Batista : de Beweging 26 Juli, de Partido Socialista Popular en het Revolutionair Directorium.

In februari 1963 worden de ORI aangepast aan de nieuwe omstandigheden in de PURSC (Partido Unido de la Revolucion Socialista de Cuba - Eenheidspartij van de Socialistische Revolutie van Cuba), omdat de leiders beseften dat de massa's te weinig in de ORI waren ingewerkt.

Tijdens dezelfde periode moest Cuba ook het hoofd bieden aan de totale economische blokkade door de V.S. ingevoerd en aan talrijke sabotagedadden. Raul Castro vermeldde ooit eens dat tijdens die 5 à 6 eerste jaren duizenden doden vielen in de strijd tegen de saboteurs bewapend door de CIA, duizenden gekwetsten en 1.000 miljoen economische schade (dynamitering, brandstichtingen, enz.) werd aangericht.

De Partij : een garantie voor de toekomst.

In oktober 1965 werd dan het Centraal Comité opgericht van de Partido Comunista de Cuba (PCC). Tot in 1970 moeten nog sporadische infiltraties van CIA-agenten bestreden worden.

Vanaf 1970 doet zich een nieuw proces voor, waar alle aandacht uitgaat naar economische vooruitgang, versteviging van de Partij en democratie van de massaorganisaties. Zo ziet men in 1972 een herstructuratie van de Ministerraad, in februari 1973 een structuurhervorming van het Centraal Comité, en wat later, opeenvolgende Congressen van alle massaorganisaties (vakbeweging, vrouwenfederatie, Comités ter Verdediging van de Revolutie, enz.).

Dit proces bereikte zijn hoogtepunt in het Congres van de PCC van 17 tot 22 december 11., waar 27 thema's (vooral besproken door de 200.000 militanten van de Partij), handelend over de binnenlandse en buitenlandse politiek, de economische ontwikkeling, de opvoeding, de cultuur en de wetenschap, voorgesteld worden. Er komt een nieuwe gecentraliseerde economische leiding, en een nieuwe politiek-administratieve verdeling van het land in 14 regio i.p.v. huidige 6 provincies. Kortom de toekomst van Cuba wordt er in grote lijnen uitgestippeld op basis van een grondige analyse van het verleden en het heden.

Het historisch belang van het Eerste Congres van de Partido Comunista de Cuba werd als volgt door Fidel Castro omschreven :

"Het is een uitzonderlijk iets dat ons volk, ons vaderland op het einde van deze lange strijd, gestart in 1968, nu niet alleen kan rekenen op een totaal onafhankelijk vaderland, met een Staat die volledig beantwoordt aan de belangen van het volk, maar ook op de ziel van dit proces, van deze Staat, van dit volk : zijn Partij, geroe-

pen om definitief de verwezenlijkingen van de Revolutie, te garanderen, om de weg van de vooruitgang die wij kozen te garanderen, om voor allen de voortzetting van het historisch gebeuren te garanderen. . ."

F. TACK

Nationaal Sekretaris van de "Vrienden van Cuba vzw"
(Solidariteitsvereniging met de Cubaanse Revolutie
L. Theodorstraat 122 - 1090 BRUSSEL)

publicatie

PAX CHRISTI VLAANDEREN heeft onlangs een dossier gepubliceerd getiteld :

"Wapens groeien niet aan de bomen".

Het is een dossier over wapeniging en ontwapening, wapenresearch en wapenhandel. (Pax Christi Vlaanderen, Beerstraat, 20 Antwerpen).

Aan de redactie van het blad werkten mee : Ignaas Lindemans, Robert De Gendt, Rik Bostoën, Etienne De Jonghe, Wim Aerts, Paul De Maesseneer en John Van Echelpoel. De eindredactie werd verzorgd door Marc Heirman.

De redactie waarschuwt reeds in de eerste lijnen dat het niet de bedoeling kon zijn om een volledige studie te bereiden van het probleem. "Het is er in de eerste plaats om te doen het terrein te verkennen en die gegevens te verzamelen die iedereen die er iets over wil zeggen moet kennen". M.a.w. men wil tegemoet komen aan een gebrek aan informatie bij de mensen. Een gebrek te wijten aan desinteresse en geheimdoenerij. Desinteresse omdat de wapeniging als vanzelfsprekend wordt beschouwd en omdat men zich machteloos voelt ten over staan van de mensen die baat hebben bij de wapeniging.

"Om wat het ons kost en om de veiligheid van het bestaan van 4 miljard mensen moeten we de weg terug. Omdat wapens niet aan bomen groeien kunnen we de weg terug." Deze fantastische uitspraak, waaruit een ontzaglijke dosis vertrouwen in de toekomst spreekt, zou tot de lijfspreuk van eenieder moeten groeien. Over de

wereldbeschouwelijke verschillen heen, met de humanistische oprechtheid die elkeen uiteindelijk bezit, kan samen worden gestreefd "naar de grootste mentale en morele zwenking die deze aarde zich kan indenken".

Europa speelt hierbij een belangrijke rol : "Onder leiding van de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie staat dit blok in voor 80 % van de wereld-bewapeningsuitgaven, en met 95 % van de wereldwapenhandel aan de Derde Wereld heeft dit blok de hele wereld meegesleept in haar eigen tegenstellingen."

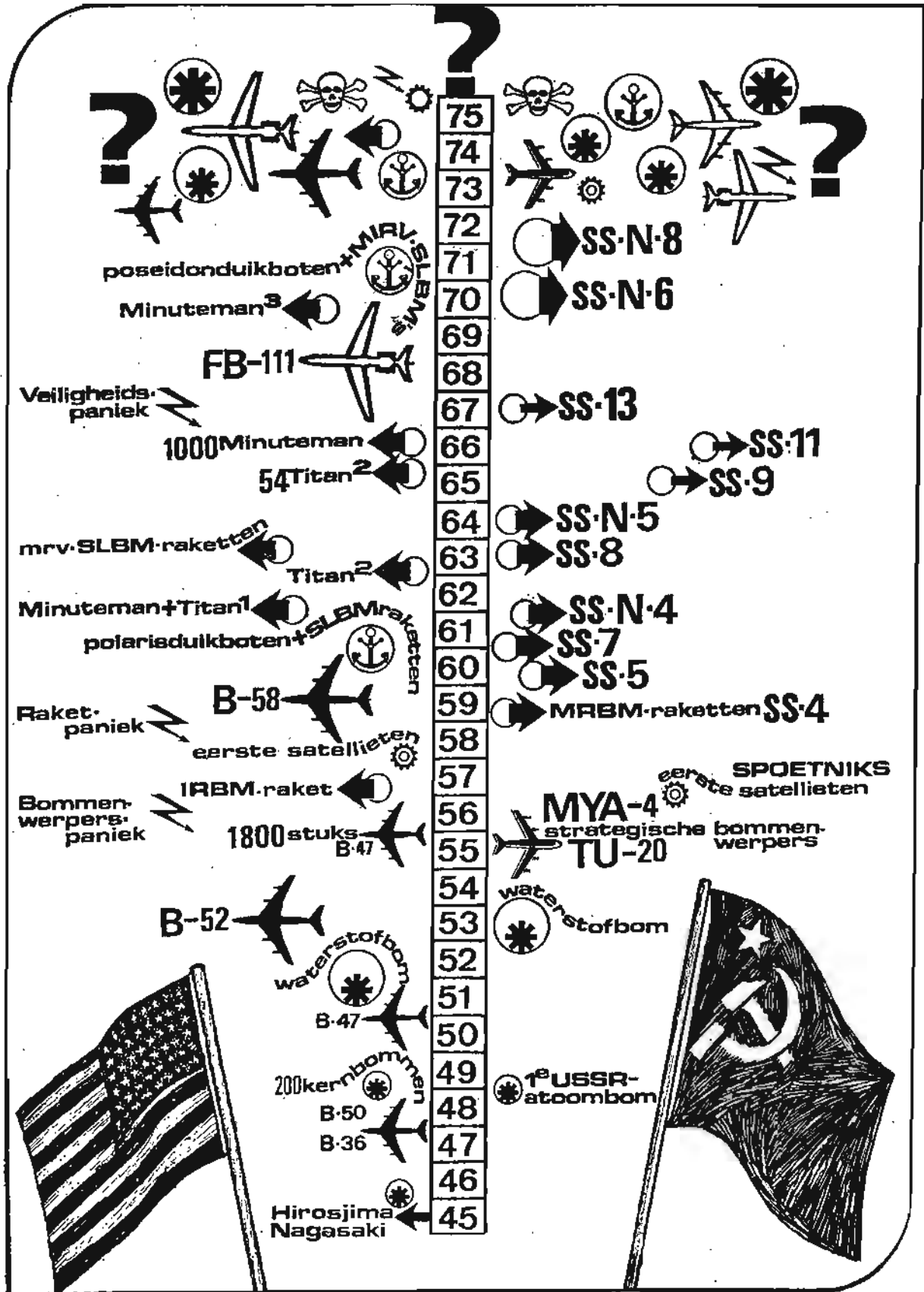
In het hoofdstuk gewijd aan 'Bewapening' lezen wij : Er is dan maar één mogelijkheid om die wedloop af te remmen : de havikken in eigen huis alle steunpunten ontnemen en alle fondsen ontzeggen. Potestas in populo De ware machtshebbers, dat zijn wij." Dit is een duidelijke ste'lingname tegenover de standpunten die we al te veel horen in politieke middens van ons land. De Belgische politici hebben zich, en vandaag nog steeds, laten leiden door stereotype paniekstemmingen gevoed door een vermeende achterstand inzake bewapening t.o.v. de Sowjet-Unie.

In het nummer staat verder een overzichtelijk schema van de bewapeningswedloop, een verklarende woordenlijst van het 'diplomatenlatijn' in kwestie, een overzicht van de ontwapeningsinspanningen, de 6 gesloten verdragen in het kader van de Vrede, een beschouwing over de SALT, MBFR-besprekingen en de besprekingen te Helsinki. De EUROPESE VEILIGHEIDSKONFERENTIE wordt gekarakteriseerd als prestigieus. De critici (de westelijke havikken) die de morele bekrachtiging van de naoorlogse grenzen betreurden (de zgn. 'onschendbaarheid' van de grenzen) worden beschouwd als rancuneuze personen "die het oosten militair willen bevrijden van de Russische dwingelandij". De redactie wijst op de Sowjet-Russische toegevingen en merkt op : "(...) dat het Westen er uit gebaald heeft wat er in zat en dat beide blokken water in hun wijn hebben gedaan. Zodanig dat Breznev het met 'haviken' in eigen huis al even moeilijk zal hebben om Helsinki te 'verkopen' dan Ford of Schmidt."

Verder wijden de redacteurs ook aandacht aan België en de wapenhandel : de huidige wetgeving ter zake, hoe de controle op het uitvoeren of het doorvoeren van oorlogsproducten functioneert, de eis tot parlementaire controle en de voorstellen tot hervorming van de Belgische wapenhandel. Tot slot : een lang verwachte publicatie die de verspreiding van de ideeën over de wapenhandel zal ten goede komen.

D.S.J.

30 jaar bewapeningswedloop

Sinds de tweede wereldoorlog is de kracht van alle op aarde bestaande vernietigingswapens vele duizenden malen groter geworden.

In de wereld van vandaag zijn de mogelijkheden van het georganiseerde geweld zo fantastisch gegroeid, dat zij ons begrip verre te boven gaan. In 1944 was er nog geen enkel kernwapen. Thans zijn er tienduizenden.

En de ontwikkeling van kernwapensystemen gaat onverflauwd verder. De dodelijkste wapens van het huidige atoomtijdperk zijn onderzeeboten die kernraketten kunnen afvuren.

In 1974 waren er bijna 100 van dergelijke vaartuigen in gebruik: bij de Sovjet-Unie 48, de V.S. 41, Groot-Brittannië 4 en Frankrijk 3. Maar de 41 Amerikaanse onderzeeërs bezitten 7 keer zoveel kernkoppen als de 48 Sovjet-onderzeeërs.

Het jongste type van deze kernonderzeeërs kan 16 raketten vervoeren, elk uitgerust met 10 tot 14 atoomkoppen. De slagkracht is dus 160 tot 224 atoomkoppen, elk bestaande uit een waterstofbom, driemaal zo krachtig als de bom die Hiroshima verwoestte.

De bewapeningswedloop tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie heeft al lang het punt bereikt waarbij beide grootmachten mekaar en de hele wereld wel tien keer kunnen vernietigen. Die wedloop hangt aan een van verdachtmakingen en wantrouwen, leugens en bedrog.

Typeënd is b.v. hoe de V.S. hun bewapeningswedloop hebben georchestreerd met PANIEK-stemmingen, gevoed door een vermeende achterstand t.o.v. de S.U. op het vlak van de bommenwerpers (55-56), de raketten (57-61), de veiligheid (67-71) en de laatste jaren op het vlak van de vlootkracht.

In beide blokken blijven de haviken de bewapeningswedloop aanvuren.

Er is maar één mogelijkheid om die wedloop af te remmen: de haviken in eigen huls alle steunpunten ontnemen en alle fondsen ontzeggen. De redactie van Volksmacht zou graag de gedachten van zijn lezers i.v.m. de bewapeningswedloop leren kennen, met de bedoeling er te gepasten tijde op in te spelen. Dit onderwerp lijkt ons te belangrijk om er achteloos aan voorbij te gaan.

VERKLARING VAN ENKELE TERMEN

Ballistische raketten met vaste start worden gelanceerd vanuit hun ondergrondse opslagplaatsen (I.C.B.M.) of vanop raketinstallaties (I.R.B.M. en M.R.B.M.).

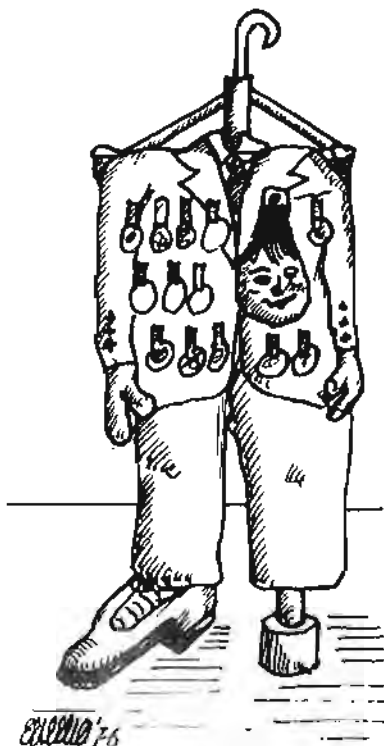
I.C.B.M.: Inter Continental Ballistic Missile.

I.R.B.M.: Intermediate-range Ballistic Missile.

M.R.B.M.: Medium-range Ballistic Missile.

S.L.B.M.: Submarine Launched Ballistic Missile (vanop onderzeeërs).

M.I.R.V.: raketsysteem waarbij een raket meerdere kernkoppen lanceert, die elk op een afzonderlijk doel gericht zijn.

v r e d e = l e v e n .

= rust.

= v r i e n d s c h a p .

= diep ademen.

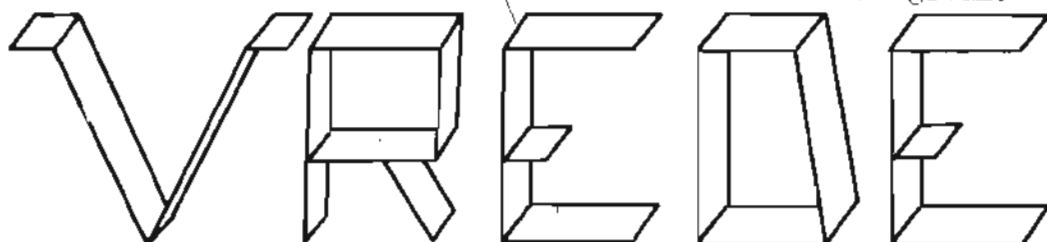
= humaan.

= vrijheid.

= democratie.

= b e m i n n e n .

= v e r d r a a g z a a m .

= l e v e n .

= l e v e n .

= l e v e n .

= e d e l .

= sociale gelijkheid.

= levenswaardering.

= economisch evenwicht.

= bezinning.

= r i j k e l i j k l e v e n .

= lang leven.

= toch zo vreedzaam.

I/1976

Wim Roos
wim roos.

GRUNDIG

BRAUN

PHILIPS

hifi stereo keten
combinatie

EUROPA ELECTRONIC

A PILTERSLAAN, 2 (bij 't STADHUIS) - OOSTENDE - Tel 716.34

BOEKHANDÉL
DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL
GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties
Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02)11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059)727.24

Kusflaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050)618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKENFONDS MARNIX

heeft steeds een uitgebreide keus van :

- Literaire
- Wetenschappelijke
- Politieke
boeken.

Alsook :

- Engelse
(Penguin - Pelican...)
- Franse
(Livre de Poche - 10/18...)
- Duitse
(D.T.V. - Goldmann...)
pocketseries.

AJUNLEI 18 - 9000 GENT
(evenwijdig met Veldstraat).

Tel. 09/25.10.92 Doorlopend geopend van
8.30u - 6.30u

VRUJE TOEGANG.

gakko s.v.

St.-Pietersnieuwstraat 107 - 9000 Gent

tel. 091/23.27.88.

boekhandel - bureelartikelen - papierwaren - drukkerij - uitgeverij.
GESPECIALISEERD IN DE VOLLEDIGE AFWERKING VAN
LICENTIAATSV ERHANDELINGEN !

Vraag vrijblijvend inlichtingen of kom zelf eens langs